

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W KLUCZBORKU**

**OCENA
STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO
POWIATU KLUCZBORSKIEGO
ZA 2020 ROK**

SPIS TREŚCI

strona

WSTĘP	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4-18
II. Monitoring jakości wody	19- 26
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	27
IV. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	28-32
V. Stan sanitarny środowiska pracy	33- 37
VI. Nadzór nad środkami zastępczymi	37
VII. Stan sanitarny w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych ...	38-40
VIII. Działalność oświatowo-zdrowotna	41-43
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	44-46

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzi przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Zadania są realizowane poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działań przeciwepidemicznych oraz oświatowo-zdrowotnych.

W 2020 roku realizowano głównie zadania związane z nowym zagrożeniem, jakim jest koronawirus SARS-CoV-2, wywołujący chorobę zakaźną COVID-19. Światowa Organizacja Zdrowia, w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, 11 marca 2020 r. ogłosiła stan pandemii. W Polsce od 13 marca 2020 r. wprowadzono stan zagrożenia epidemiologicznego, a od 20 marca 2020 r. stan epidemii. Pierwszy przypadek zakażenia w Polsce zarejestrowano 04 marca 2020 r. Na terenie powiatu kluczborskiego pierwsze zakażenie rozpoznano 6 kwietnia 2020 r.

Priorytetem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2020 roku było podejmowanie działań mających na celu ograniczenie rozprzestrzenienia się zakażeń SARS-CoV-2, w tym głównie identyfikacja i izolacja osób zakażonych, poddawanie kwarantannie osób narażonych na zakażenie oraz prowadzenie działań profilaktycznych i informacyjnych. Oprócz wykonywania działań na rzecz COVID-19 inne zadania statutowe realizowano w ograniczonym i zweryfikowanym zakresie, m.in. z uwagi na wprowadzone obostrzenia i ograniczenie działalności wielu instytucji i branż w związku z sytuacją epidemiologiczną w Polsce.

Łącznie przeprowadzono 9979 kontroli i wizytacji dochodzeń epidemiologicznych. Zgłoszono 2598 przypadków zakażeń i zachorowań/podejrzeń o zakażenie lub zachorowanie na choroby zakaźne.

W zakresie urzędowej kontroli żywności do badań laboratoryjnych pobrano 157 próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody do badań laboratoryjnych pobrano 383 próbki, w tym 347 próbek wody przeznaczonej do spożycia (229 do badań fizykochemicznych, 337 do badań mikrobiologicznych), 21 próbek z pływalni i basenów kąpielowych, 3 próbki z kąpieliska *ZALEW KLUCZBORK* oraz 12 próbek wody ciepłej w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.*

Wykonano 70 badań w zakresie higieny środowiska nauczania (127 oznaczeń fizycznych).

Wydano łącznie 6 147 decyzji administracyjnych. Nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 2 350,00 zł oraz 3 kary pieniężne w łącznej kwocie 2 000,00 zł. Wydano 1 postanowienie oraz 2 tytuły wykonawcze.

Ocena stanu sanitarnego powiatu kluczborskiego zawiera dane na dzień 31 grudnia 2020 r.

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Wprowadzenie

Działania podejmowane w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikają głównie z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 ze zmianami), oraz ustawy z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1845 ze zm.). W 2020 r. działania te były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie kluczborskim, w kraju oraz na świecie.

2. Występowanie chorób zakaźnych

W 2020 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kluczborku zgłoszono 2876 zachorowań na choroby zakaźne, z których 201 pacjentów wymagało hospitalizacji.

W ciągu roku przeprowadzono 2598 dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych oraz 6143 dochodzeń z osobami z kontaktu z osobami zakażonymi koronawirusem SARS-CoV-2.

Na terenie powiatu kluczborskiego w 2020 roku, w porównaniu z rokiem ubiegłym zaobserwowano:

- **wzrost zapadalności** na: COVID-19, salmonelozę, ospę wietrzną, boreliozę, AIDS
- **spadek zapadalności** na: wirusowe zapalenia wątroby typu B, odrę, biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe, lambliozę, płonicę, różę, nagminne zapalenie przyusznicy, gruźlicę,
- **zapadalność na podobnym poziomie**, jak w roku ubiegłym na: grypę, inwazyjną chorobę pneumokokową, wirusowe zapalenia wątroby typu C, wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych

Zapadalność na wybrane choroby zakaźne na 100 tys. mieszkańców
na terenie powiatu kluczborskiego w latach 2019-2020

Lp.	Jednostka chorobowa		2019	2020
			Zapadalność na 100 tys. ludności	Zapadalność na 100 tys. ludności
1.	Salmonelozę	zatrucia pokarmowe	7,9	17,8
		posocznica	0	0
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	ogółem	33,5	8,1
		wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	30,3	8,1
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0
4.	Giardioza (lamblioza)		14,4	4,9
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	35,1	16,2
		wywołane przez norowirusy	17,6	0
		inne określone	30,3	6,5
		nie określone	11,1	4,9
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		38,3	4,9
7.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (ogółem)		129,3	40,5
8.	Jersinioza pozajelitowa		0	1,6
9.	Krzztusiec		1,6	0

Lp.	Jednostka chorobowa		2019	2020
			Zapadalność na 100 tys. ludności	Zapadalność na 100 tys. ludności
10.	Płonica (szkarlatyna)		71,8	17,8
11.	Róża		39,9	22,7
12.	Borelioza (choroba z Lyme)		49,5	63,2
13.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		12,8	6,5
14.	Inne wirusowe zapalenie mózgu		0	0
15.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych		3,2	4,9
16.	Odra		3,2	0
17.	Ospa wietrzna		421,4	650,0
18.	Różyczka		0	0
19.	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0
		typu B- ostre	0	0
		typu B- przewlekłe	6,4	1,6
		typu C– wg definicji 2014	6,4	8,1
20.	AIDS- Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	3,2
21.	Nowe wykryte zakażenie HIV		1,6	3,2
22.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		11,2	1,6
23.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> (inwazyjna)		1,6	1,6
24.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu		1,6	1,6
25.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		0	0
26.	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		1,6	0
27.	Wrodzone choroby wirusowe	toksoplazmoza	0	0
28.	Covid-19		0	3 721,8

Covid-19

Rok 2020 był zdominowany przez pandemię spowodowaną nowym koronawirusem SARS-CoV-2. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej były skierowane przede wszystkim na zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń nowym koronawirusem.

Pierwsze doniesienia o wystąpieniu w Chinach przypadków zapalenia płuc o nieznanym pochodzeniu pojawiły się pod koniec 2019 roku. Naukowcy wyizolowali nowego koronawirusa, którego nazwano SARS-CoV-2. W styczniu 2020 r. choroba zaczęła się szybko rozprzestrzeniać w Chinach, z epicentrum w mieście Wuhan. Wirus SARS-CoV-2 okazał się wysoce zakaźny, a przenoszony z człowieka na człowieka bardzo szybko został przeniesiony do najodleglejszych krańców świata. Już po dwóch miesiącach od wybuchu epidemii w Chinach, COVID-19 osiągnął rozmiary pandemii, co ogłosiła Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) w dniu 11 marca 2020 r. **Pierwszy potwierdzony przypadek zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w Polsce odnotowano w dniu 4 marca 2020.**

W celu ochrony zdrowia publicznego wszelkie działania w Polsce były dostosowywane do dynamicznie rozwijającej się sytuacji epidemiologicznej związanej z szerzącymi się zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2. W okresie od 14 do 20 marca obowiązywał w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a od 20 marca 2020 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia obowiązuje w Polsce stan epidemii.

Wirus SARS-CoV-2 należy do rodziny koronawirusów. Koronawirusy występują u zwierząt i powodują u nich różne choroby (układu oddechowego, układu pokarmowego, wątroby, układu nerwowego), wiele zakażeń przebiega też bezobjawowo. Wirusy te często mutują i mają dużą zdolność do zakażenia nowych gatunków.

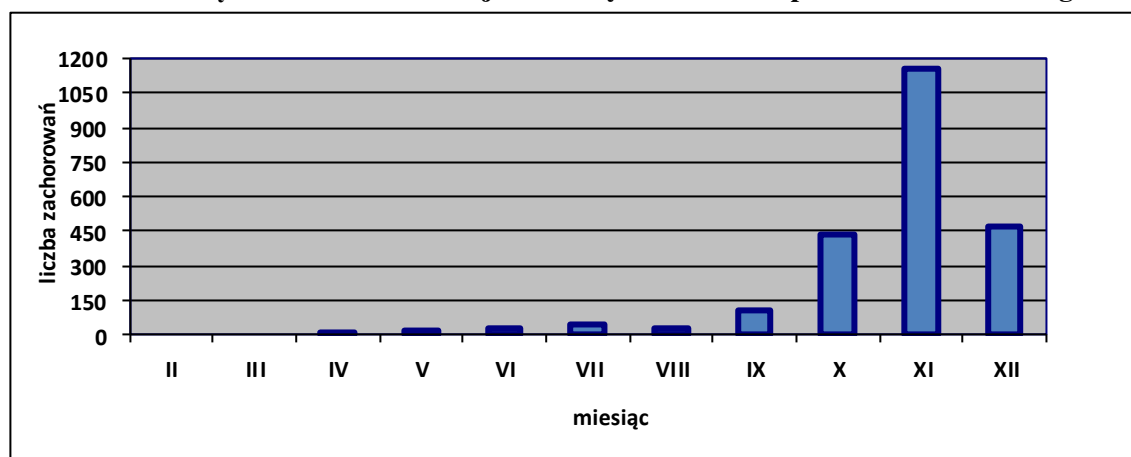
SARS-CoV-2 wywołuje ostrą chorobę zakaźną układu oddechowego zwaną **COVID-19**. Przebieg choroby może być różnorodny, jednak za główne objawy schorzenia uważa się gorączkę, suchy kaszel i problemy z oddychaniem (duszności). Dość powszechne jest też zmęczenie i bóle mięśni, a rzadziej występują ból gardła, biegunka, zapalenie spojówek, ból głowy, utrata węchu lub smaku. Wspomniane objawy różnią się nasileniem u różnych pacjentów. Najwięcej zachorowań ma przebieg łagodny lub jest całkowicie bezobjawowych, jednak część z nich może rozwinąć się w zapalenie płuc lub zespół ostrej niewydolności oddechowej, co stanowi już zagrożenie dla życia.

Wirus przenosi się drogą kropelkową z człowieka na człowieka podczas kichania lub kaszlu - podobnie jak wirus grypy. Dodatkowo zarazić się można przez dotknięcie powierzchni lub przedmiotu na którym znajduje się wirus, a następnie przeniesie się go do swoich ust, oczu lub nosa. W celu ochrony przed zakażeniem SARS-CoV-2 niezbędne jest przestrzeganie podstawowych zasad higieny takich, jakie są wymagane przy innych patogenach przenoszonych drogą kropelkową. Pokonanie koronawirusa jest możliwe tylko poprzez przerwanie jego transmisji z człowieka na człowieka. Taką możliwość daje szczepionka. Prace nad szczepionką prowadzone były bardzo intensywnie i pod koniec 2020 r. Komisja Europejska wydała zgodę na dopuszczenie do obrotu w Unii Europejskiej pierwszej szczepionki przeciw Covid-19. Szczepienia w Unii Europejskiej i w Polsce rozpoczęły się 27 grudnia 2020 r.

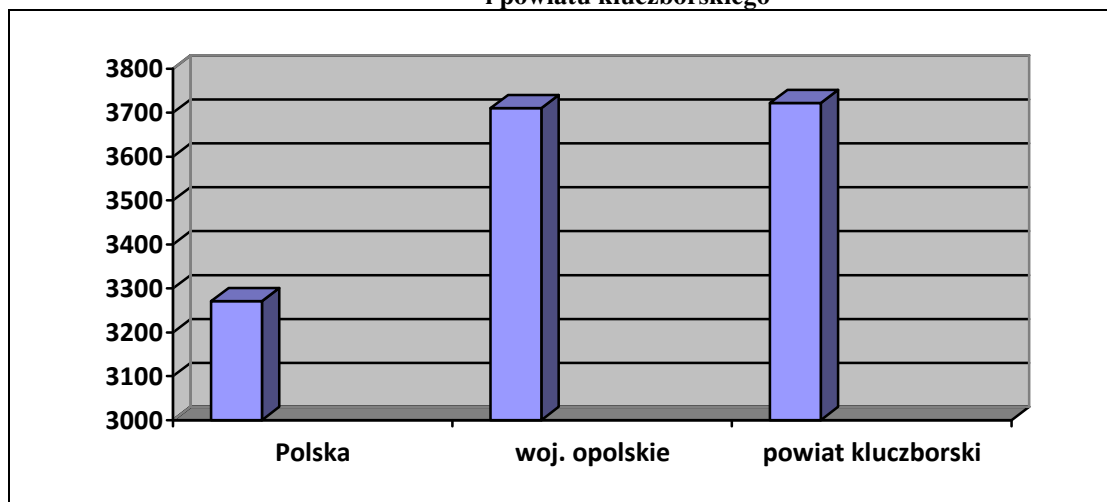
W Polsce został opracowany Narodowy Program Szczepień, który służy zaplanowaniu działań mających zagwarantować przeprowadzenie bezpiecznych i skutecznych szczepień wśród obywateli Polski. Obejmuje nie tylko zakup odpowiedniej liczby szczepionek, ich dystrybucję, ale także monitoring przebiegu i efektywności szczepienia oraz bezpieczeństwo Polaków.

W powiecie kluczborskim w 2020 roku pierwsze zakażenie **SARS-CoV-2** zarejestrowano 6 kwietnia 2020 roku. Najwięcej przypadków odnotowano w listopadzie - 50,9% wszystkich zachorowań. Zapadalność na COVID-19 na 100 tys. mieszkańców na terenie powiatu kluczborskiego w 2020 roku wyniosła 3721,8. Śmiertelność wśród zakażonych wyniosła 2,4%, Najwięcej zgonów odnotowano wśród pacjentów powyżej 60 roku życia z chorobami współistniejącymi.

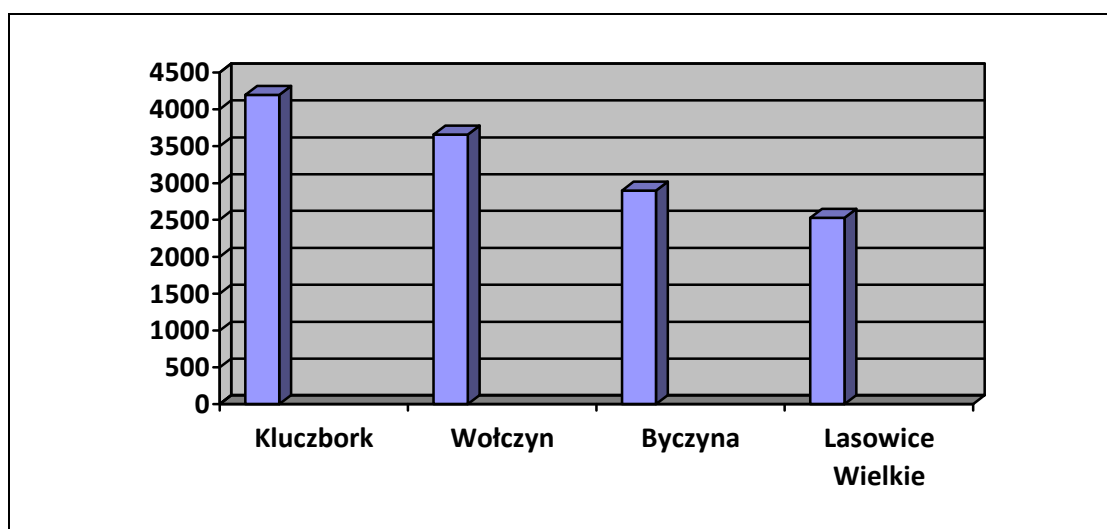
Liczba potwierdzonych przypadków zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 w poszczególnych miesiącach 2020 roku zarejestrowanych na terenie powiatu kluczborskiego

Zapadalność na COVID-19 na 100 tys. mieszkańców na terenie Polski, woj. opolskiego i powiatu kluczborskiego

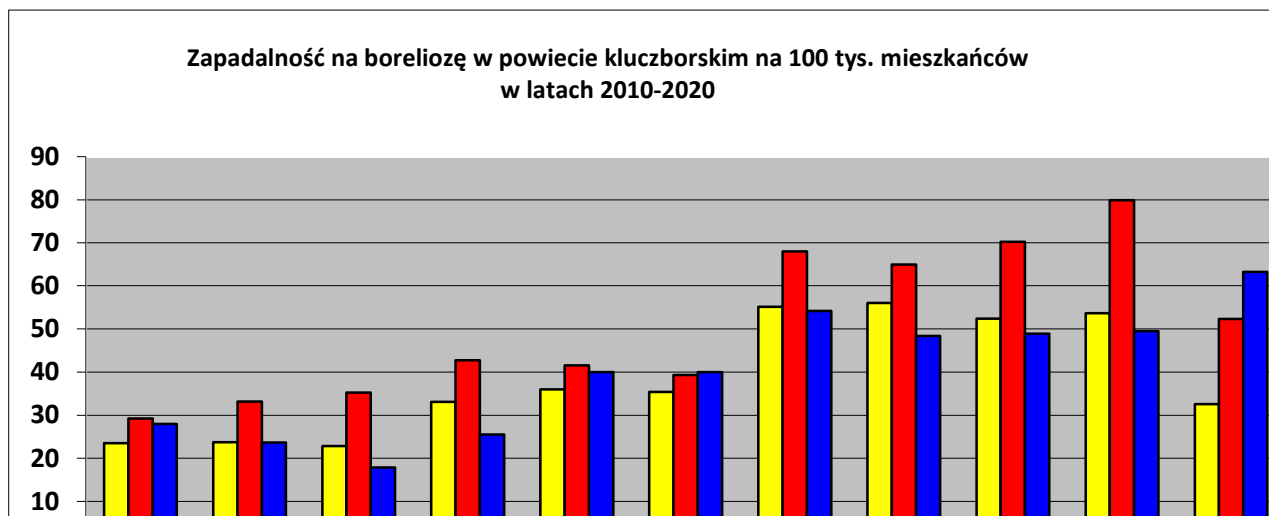
Zapadalność na COVID-19 na 100 tys. mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu kluczborskiego

Borelioza

W 2020 r. na terenie powiatu kluczborskiego zarejestrowano 39 przypadków boreliozy. Odnotowano wzrost zapadalności na tę chorobę w porównaniu do roku ubiegłego.

Zapadalność na boreliozę w powiecie kluczborskim na 100 tys. mieszkańców w latach 2010-2020

Borelioza zwana inaczej chorobą z Lyme lub krętkowicą kleszczową to wieloukładowa choroba zakaźna wywołana przez krętki *Borrelia burgdorferi*. Na ludzi przenoszona jest przez różne gatunki kleszczy. Brak swoistych metod zapobiegania boreliozie potęguje problem i uniemożliwia szybkie opanowanie choroby.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (wzw typu C)

W 2020 r. odnotowano nieznaczny wzrost zapadalności na wirusowe zapalenia wątroby typu C. W 2020 r. odnotowano 5 przypadków (w 2019 r. - 4). Wszystkie zgłoszone zachorowania w 2020 r. były przypadkami przewlekłymi.

Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu C 100 tys. mieszkańców w latach 2008 – 2020, na terenie powiatu kluczborskiego w porównaniu z Polską i województwem opolskim.

ROK	POLSKA	WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	POWIAT KLUCZBORSKI
2008	6,2	5,4	8,8
2009	5,6	5,6	1,5
2010	5,8	9,1	8,8
2011	5,7	6,0	4,4
2012	5,9	7,9	6,0
2013	6,8	4,77	7,5
2014 ¹	9,22	6,5	18,3
2015	11,14	8,89	13,8
2016	11,13	7,13	4,6
2017	10,23	8,68	12,5
2018	8,96	7,39	3,2
2019	8,55	8,41	6,4
2020	2,42	2,55	8,1

¹Od 2014 r. obowiązuje nowa definicja na potrzeby nadzoru epidemiologicznego, która wprowadziła dodatkowe kryteria laboratoryjne rozpoznania.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (wzw typu B)

W 2020 roku odnotowano spadek zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B (1 przypadek w 2020 roku, 4 przypadki w 2019 roku).

Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu B na 100 tys. mieszkańców w latach 2009–2020, na terenie powiatu kluczborskiego w porównaniu z Polską i województwem opolskim

ROK	POLSKA	WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	POWIAT KLUCZBORSKI
2009	7,1	7,07	7,3
2010	3,94	11,55	16,2
2011	3,8	0,39	10,4
2012	3,9	3,46	6,0
2013	3,8	3,97	7,5
2014	6,94	5,1	0
2015	8,98	7,49	19,9
2016	9,79	5,02	6,2
2017	8,43	6,56	7,8
2018	8,22	7,39	15,8
2019	7,33	4,87	6,4
2020	2,54	2,65	1,6

Salmoneloza

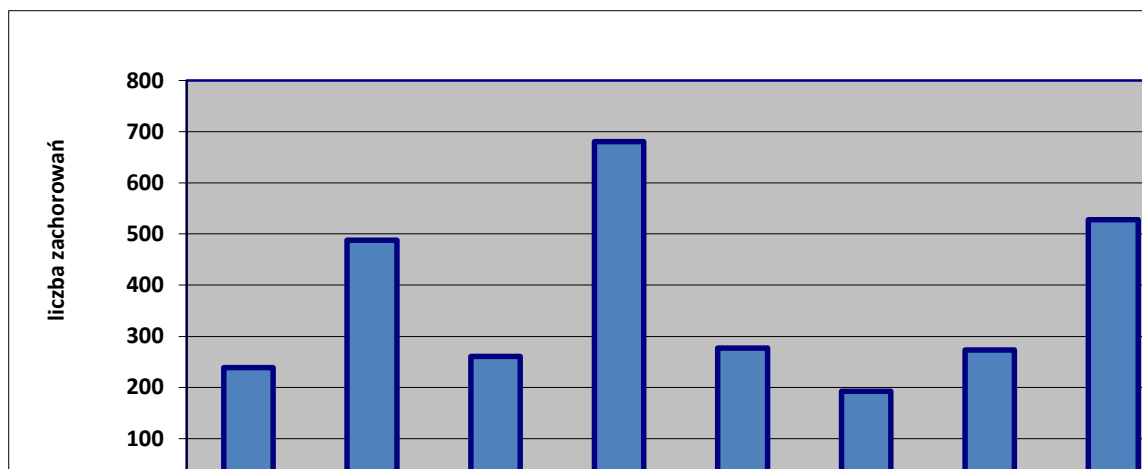
W Polsce bakterie z rodzaju *Salmonella* stanowią najczęstszą przyczynę bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych. W 2020 r. w powiecie kluczborskim odnotowano wzrost zapadalności na salmonelozę (zatrucia pokarmowe). Wskaźnik zapadalności w 2020 r. wyniósł 17,8 a w 2019 r. – 7,9. Podobnie, jak w latach poprzednich, dominującym czynnikiem etiologicznym była odzwierzęca pałeczka *Salmonella Enteritidis*.

Zapadalność na salmonelozę na 100 tys. mieszkańców w latach 2008 – 2020

ROK	POLSKA	WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	POWIAT KLUCZBORSKI
2008	24,9	20,3	20,4
2009	16,8	33,8	11,7
2010	25,01	14,66	19,2
2011	22,5	12,9	17,8
2012	21,5	11,8	17,9
2013	19,2	11,82	9,0
2014	21,30	17,2	16,7
2015	21,83	18,48	36,8
2016	22,50	23,90	44,9
2017	25,27	20,38	26,5
2018	25,15	28,74	4,7
2019	23,24	22,71	7,9
2020	13,27	13,25	17,8

Ospa wietrzna jest wirusową chorobą zakaźną wieku dziecięcego o wysokiej zaraźliwości. Możemy ochronić się przed zachorowaniem na ospę wietrzną poprzez szczepienia. Szczepionkę można podawać dzieciom już od 9 miesiąca życia. Szczepienie przeciw ospie wietrznej jest obowiązkowe (bezpłatne) tylko dla dzieci z grup ryzyka oraz dzieci do 3 lat ze żłobków i klubów malucha. Dla pozostałych dzieci i osób dorosłych są zalecane (odpłatne).

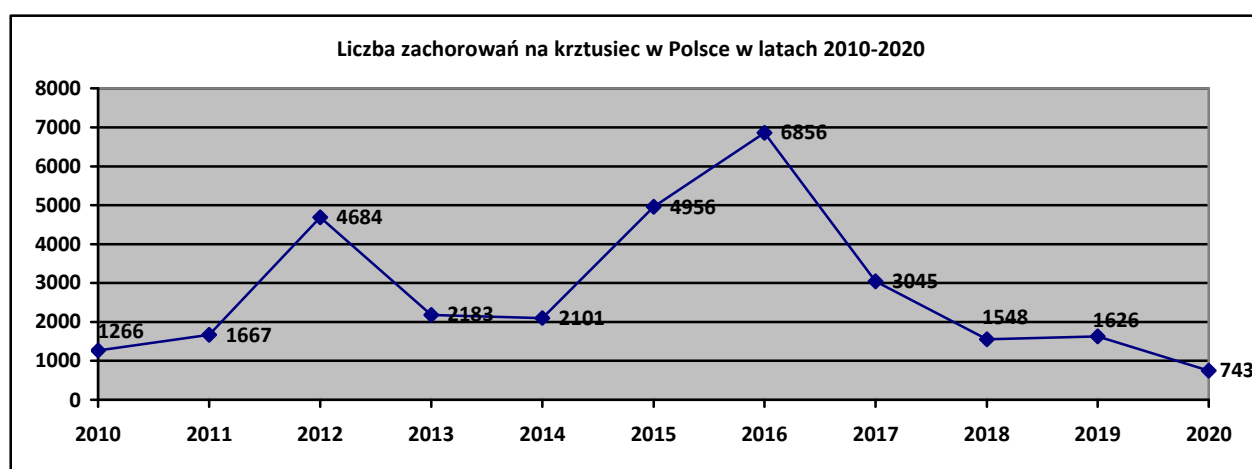
Liczba zachorowań na ospę wietrzną w latach 2010-2020 w powiecie kluczborski

Szkarlatynę (płonicę) wywołują niektóre szczepy paciorkowców, produkujące toksynę bakteryjną. Zarazić można się drogą kropelkową, a także przez przedmioty lub pokarmy zakażone przez chorego. W 2020 r. odnotowano 11 przypadków zachorowań (w 2019 – 45).

Nagminne zapalenia przyusznic (świnka) - jest ogólnoustrojową chorobą wywołaną zakażeniem wirusem świnki. **W 2020 r. w powiecie kluczborskim odnotowano tylko 1 przypadek.** W Polsce do szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce stosuje się szczepionki skojarzone, tzn. że jedna szczepionka chroni przed wszystkimi trzema chorobami.

Krztusiec - dawniej nazywany kokluszem, to ostra, zaraźliwa choroba zakaźna dróg oddechowych, powodowana przez bakterię *Bordetella pertussis*. Wg danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie w Polsce w 2020r. zarejestrowano 743 przypadki krztuśca. Nastąpił spadek zachorowań w odniesieniu do 2019 roku, w którym było zarejestrowanych 1626 przypadków. **Na terenie powiatu kluczborskiego w 2020 r. nie odnotowano zachorowania na krztusiec, w 2019 wystąpiło 1 zachorowanie.**

Inwazyjna choroba pneumokokowa (IChP)

Streptococcus pneumoniae (pneumokok) jest bakterią wywołującą m.in. inwazyjną chorobę pneumokokową zarówno u dzieci, jak i dorosłych na całym świecie. **W 2020 r. na terenie powiatu kluczborskiego zarejestrowano jeden przypadek zachorowania, tak jak w roku 2019.**

Zakażenia pneumokokami występują we wszystkich grupach wiekowych, ale najbardziej narażone są małe dzieci do 2 lat i osoby starsze. Zarejestrowany w 2020 r. przypadek dotyczył osoby powyżej 65 r.ż. i był zachorowaniem sporadycznym.

Od stycznia 2017 r. w Polsce szczepieniami przeciwko pneumokokom zostały objęte wszystkie noworodki w ramach obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych. W 2020 r. do realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) w zakresie szczepień przeciwko pneumokokom były używane szczepionki koniugowane (10- i 13-walentna).

Inwazyjna choroba meningokokowa (IChM)

Inwazyjną chorobę meningokokową wywołuje dwójka zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych *Neisseria meningitidis*. W Polsce najczęściej zakażenia powodują meningokoki serogrupy B, C, W135 oraz Y.

W 2020 r. jak i w 2019 r. na terenie powiatu kluczborskiego nie odnotowano przypadku inwazyjnej choroby meningokokowej. Od 2007 r. prowadzona jest akcja szczepień ochronnych przeciwko *Neisseria meningitidis* z grupy C. **Od 2007 r. do końca 2020 r. w powiecie zaszczepiono 13 016 osób (z roczników 1991 - 2014).**

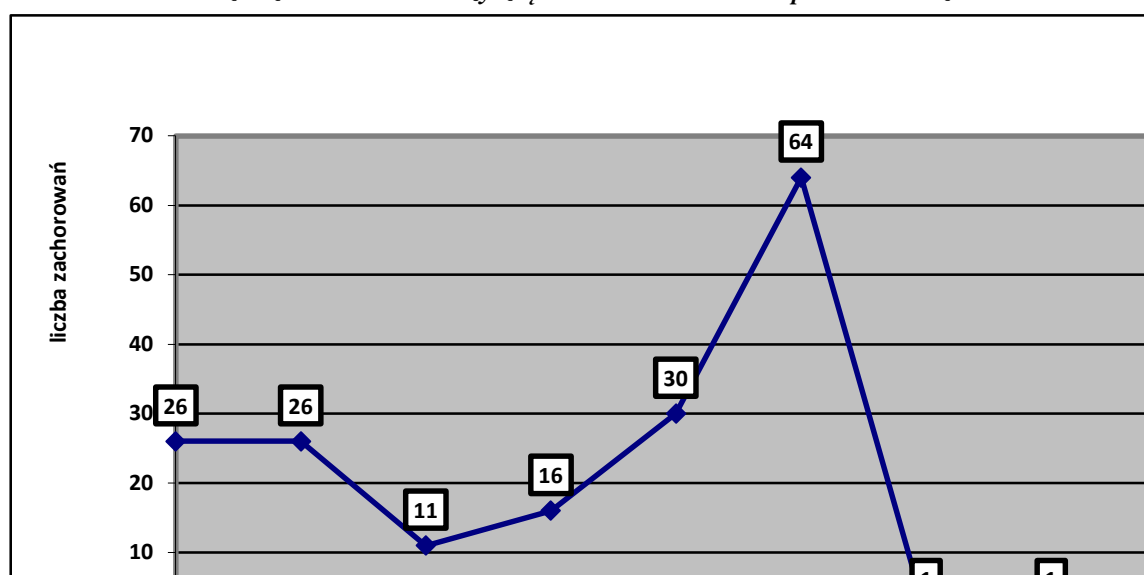
Różyczka

Światowa Organizacja Zdrowia – WHO realizuje program eliminacji i eradykacji chorób zakaźnych na świecie, w tym różyczki i odry. Głównym założeniem programu jest weryfikacja zachorowań poprzez badania serologiczne i wirusologiczne.

W 2020 roku w Polsce odnotowano 96 przypadków zachorowań na różyczkę, w 2019 roku - 285. Na terenie powiatu kluczborskiego w 2020 roku nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę.

Szczepienia przeciwko różyczce są w Polsce obowiązkowe. Szczepionkę przeciw różyczce podaje się w postaci skojarzonej, ze szczepionką chroniącą przed odrą i różyczką (MMR). Maksymalną ochronę zapewnia podanie dwóch dawek szczepionki. Pierwszą dawkę podaje się w 13-15 miesiącu życia, a drugą uzupełniającą w 6 roku życia. U dzieci, które nie były objęte szczepieniami przypominającymi w 6 roku życia, podanie drugiej dawki szczepionki MMR jest sukcesywnie wyrównywane poprzez szczepienie w 10 roku życia.

Liczba zachorowań na różyczkę w latach 2009-2020 w powiecie kluczborskim

Biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W 2020 roku liczba zachorowań na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu była niższa niż w 2019 r. W 2020 roku zarejestrowano 25 przypadków, dla porównania w 2019 r. zarejestrowano 81 przypadków.

Liczba zachorowań oraz odsetek hospitalizowanych z powodu zakażeń i zatruc pokarmowych w powiecie kluczborskim w 2020 roku

jednostka chorobowa	liczba zachorowań	hospitalizacja
Salmonelozy	11	9
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>)	5	5
Zakażenie jelitowe o etiologii pasożytniczej–lamblioza (giardioza)	3	0
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	25	19

Wirusowe zakażenia jelitowe - w 2020 r. zgłoszono 17 przypadków, z czego 10 zakażeń wywołanych było przez **rotawirusy**. Rotawirusy były czynnikiem etiologicznym w 3 przypadkach wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2. W Polsce dostępna jest doustna szczepionka przeciwko rotawirusom, zawierająca żywe atenuowane wirusy. Szczepienia należy rozpocząć u niemowląt w wieku od 6 do 12 tygodnia życia. W 2020 r. powiecie kluczborskim z tej formy profilaktyki skorzystało około **24 %** populacji niemowląt.

Grypa

Grypa jest jednym z podstawowych priorytetów zdrowia publicznego, ze względu na zmienność antygenową wirusów i możliwości pojawienia się nowych subtypów. Szczepienia przeciw grypie są najskuteczniejszą i najtańszą strategią zapobiegania grypie. W Polsce nie ma obowiązkowych szczepień przeciw grypie, są one zalecane.

W związku z występującym w 2020 r. w całym regionie europejskim niedoborem szczepionek przeciw grypie, WHO przygotowało rekomendacje wskazując, że szczepieniami przeciw grypie w czasie pandemii COVID-19 w pierwszej kolejności powinien zostać objęty personel ochrony zdrowia oraz osoby starsze. Rekomendacje WHO dla szczepień przeciw grypie w sezonie 2020/2021 wynikały z wyjątkowej sytuacji zwiększonego zapotrzebowania na szczepionki przeciw grypie w okresie pandemii COVID-19.

W 2020 r. na terenie powiatu kluczborskiego zgłoszono 72 przypadki zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę (w roku 2019 – 78 przypadków).

W prowadzonym nadzorze wirusologiczno-epidemiologicznym nad grypą w systemie SENTINEL w powiecie kluczborskim w 2020 r. brało udział 3 lekarzy. W 2020 r. w ramach programu pobrano 3 wymazy od chorych podejrzanych o zakażenie wirusem grypy. W próbkach nie stwierdzono obecności wirusów grypy typu A, B, paragrypy typu 1,2,3, adenowirusów i wirusów RS.

W powiecie kluczborskim w 2020 r. przeciw grypie zaszczepiono 1274 osoby, co stanowi około 2,1 % całej populacji powiatu (w 2019 r. – 1665 osób).

Gruźlica

W 2020 r. w powiecie kluczborskim zarejestrowano 1 zachorowanie na gruźlicę płuc (spadek zapadalności w stosunku do 2019 r., w którym odnotowano 4 przypadki).

Zapadalność na gruźlicę, na 100 tys. mieszkańców, w latach 2010-2020

ROK	POLSKA	WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	POWIAT KLUCZBORSKI
2010	19,7	13	10,54
2011	22,2	15	18,0
2012	19,6	15	24,1
2013	18,8	17	20
2014	17,4	14,2	26,7
2015	16,7	16,4	10,7
2016	16,8	16,6	10,7
2017	15,1	14,8	18,7
2018	14,3	13,1	12,6
2019	13,9	12,5	6,3
2020	brak danych	7,4*	1,6

*dane mogą ulec zmianie

Wścieklizna

W ciągu 2020 r. przeprowadzono 38 dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach podejrzenia o zakażenie wirusem wścieklizny wskutek pogryzień przez zwierzęta. Z powodu pogryzienia przez nieznane zwierzęta zaszczepiono przeciwko wściekliznie 4 osoby (1 osobę po pogryzieniu przez lisa, 3 osoby po pogryzieniu przez nieznanego psa). Kwalifikację i szczepienie po ekspozycji prowadzą lekarze specjalistycznych poradni chorób zakaźnych, a szczepienie jest bezpłatne. W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kluczborku.

**ZAPADALNOŚĆ NA WYBRANE JEDNOSTKI CHOROBY W POWIECIE KLUCZBORSKIM
W PORÓWNIANIU Z WOJEWÓDZTWEM OPOLSKIM W 2020 ROKU**

JEDNOSTKA CHOROBY	WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	POWIAT KLUCZBORSKI	MIASTO I GMINA KLUCZBORK	MIASTO I GMINA WOŁCZYN	MIASTO I GMINA BYCZYNA	GINA LASOWICE WLK
	Współczynnik zapadalności	Współczynnik zapadalności	Współczynnik zapadalności	Współczynnik zapadalności	Współczynnik zapadalności	Współczynnik zapadalności
Wirusowe Zapalenie Wątroby typ A	0,2	0	0	0	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B przewlekłe i BNO	2,65	1,6	3,0	0	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu: B ostre	0	0	0	0	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C przewlekłe i BNO	2,55	8,1	11,9	0	0	15,3
Salmonellozy Zatrucia pokarmowe	13,25	17,8	11,9	39,4	11,2	15,3
Odra	0	0	0	0	0	0
Ospa wietrzna	234,2	650,0	655,7	1 041,1	358,4	260,3
Różyczka	0,31	0	0	0	0	0
Płonica	19,37	17,8	20,9	0	44,8	0
Nagminne zapalenie przyusznic	1,5	1,6	2,9	0	0	0
Borelioza	52,31	63,2	41,7	102,5	89,6	61,2
Krztusiec	2,04	0	0	0	0	0
COVID - 19	3 710,45	3 721,8	4 145,8	3 659,6	2900,9	2 526,4

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych (PSO)

Obowiązek szczepień ochronnych w Polsce nakłada ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Wykonywanie szczepień ochronnych regulowane jest rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 października 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. Główny Inspektor Sanitarny, co roku ogłasza Program Szczepień Ochronnych (PSO) na dany rok, który podlega zmianom i weryfikacji w zależności m.in. od sytuacji epidemiologicznej kraju.

Powszechny obowiązek szczepień ochronnych dzieci i młodzieży dotyczył 11 chorób zakaźnych takich jak: gruźlica, wirusowe zapalenie wątroby typu B, ostre nagminne porażenie dziecięce (*poliomyelitis*), inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*, błonica, krztusiec, tężec, odra, różyczka, nagminne zakażenie przyusznic (świnka).

Tabela 1.

Szczepienia obowiązkowe dzieci i młodzieży według wieku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2020 rok

WZW B - wirusowe zapalenie wątroby typu B, Hib - inwazyjne zakażenie <i>Haemophilus influenzae</i> typu b Polio - <i>Poliomyelitis</i> , oznacza ostre nagminne porażenie dziecięce											
wiek	gruźlica	WZW B	błonica	tężec	krztusiec	Hib	Polio	odra	świnka	różyczka	pneumokoki
1 doba życia	✓	✓									
2 miesiąc życia		✓	✓	✓	✓	✓					✓
4 miesiąc życia			✓	✓	✓	✓	✓				✓
5- 6 miesiąc życia			✓	✓	✓	✓	✓				
7 miesiąc życia		✓									
13-15 miesiąc życia								✓	✓	✓	✓
16-18 miesiąc życia			✓	✓	✓	✓	✓				
6 rok życia			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	
10 rok życia								✓	✓	✓	
14 rok życia			✓	✓	✓						
19 rok życia			✓	✓							

Źródło: Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z 16.10.2019 r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2020 (Dz.Urz.MZ.2019.87).

Ponadto dla osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie, w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi, były dostępne szczepionki przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, ospie wietrznej i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B. W Polsce obowiązkowe są również szczepienia poekspozycyjne przeciw tężcowi, wściekliźnie i błonicy.

W 2020 roku z uwagi na sytuację epidemiologiczną związaną ze wzrostem liczby przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszenie stanu epidemii na terenie Polski, Minister Zdrowia oraz Główny Inspektor Sanitarny wraz z konsultantami krajowymi rekomendowali okresowe odroczenie szczepień obowiązkowych w ramach Programu Szczepień Ochronnych u dzieci. Szczepienia zostały przesunięte w czasie, stąd też opóźnienia w ich realizacji.

Stan realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 1 i 2 roku życia oraz dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz młodzieży do 19 roku życia na terenie powiatu kluczborskiego przedstawiono w tabelach nr 2,3,4.

Tabela 2.

Stan zaszczepienia dzieci w 1 i 2 roku życia podlegających obowiązkowym szczepieniom w 2020 r.

Wiek	Szczepienie przeciw	Stan zaszczepienia (%)
1 rok życia (rocznik 2020)	Błonicy, tężcowi, krztuścowi (szczepienie pierwotne)	49,4 ¹
	Poliomyelitis (szczepienie pierwotne)	52,0 ¹
	Wirusowe zapalenie wątroby typu B (szczepienie pierwotne i uzupełniające)	95,9
	Inwazyjnym zakażeniom <i>Haemophilus influenzae typu B</i> (szczepienie pierwotne)	49,4 ¹
	Inwazyjnym zakażeniom <i>Streptococcus pneumoniae</i> (szczepienie pierwotne)	61,8 ¹
	Gruźlicy	98,4
2 rok życia (rocznik 2019)	Odrze, śwince, różyczce	79,9
	Błonicy, tężcowi, krztuścowi (szczepienie pierwotne i uzupełniające)	98,8
	Poliomyelitis (szczepienie pierwotne i uzupełniające)	98,6
	Wirusowe zapalenie wątroby typu B (szczepienie podstawowe)	86,5
	Inwazyjnym zakażeniom <i>Haemophilus influenzae typu B</i> (szczepienie pierwotne i uzupełniające)	98,8
	Gruźlicy	99,4
	Inwazyjnym zakażeniom <i>Streptococcus pneumoniae</i> (szczepienie pierwotne i uzupełniające)	68,9

Źródło: MZ-54 za 2020 r.

¹⁾ nie wykazano dzieci, u których nie zakończono szczepień pierwotnych.

Tabela 3.

Stan zaszczepienia dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzieży w wieku szkolnym podlegających obowiązkowym szczepieniom w 2020 r.

Wiek	Szczepienie przeciw	Stan zaszczepienia (%)
6 rok życia	błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (pierwsza dawka przypominająca)	73,3
	odrze, śwince i różyczce	52,4
10 rok życia	odrze, śwince, różyczce (dawka przypominająca)	53,9
14 rok życia	Błonicy, tężcowi, krztuścowi (druga dawka przypominająca)	64,1
19 rok życia	Błonicy, tężcowi (trzecia dawka przypominająca)	61,5

Źródło: sprawozdanie MZ-54 za 2020 r.

Tabela nr 4.

Stan zaszczepienia dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzieży w wieku szkolnym podlegających obowiązkowym szczepieniom w 2019 r. na dzień 31.12.2020 r.

Wiek	Szczepienie przeciw	Stan zaszczepienia (%)
6 rok życia	błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (pierwsza dawka przypominająca)	93,7
6 rok życia	odrze, śwince, różyczce (dawka przypominająca)	87,3
10 rok życia	odrze, śwince, różyczce (dawka przypominająca)	92,6
14 rok życia	błonicy, tężcowi (druga dawka przypominająca)	94,9
19 rok życia	błonicy, tężcowi (trzecia dawka przypominająca)	89,6

Źródło: sprawozdanie MZ-54 za 2020 r.

W sprawozdaniach z realizacji szczepień ochronnych sporządzanych na podstawie kart uodpornienia wykazywane są również karty uodpornienia dzieci zadeklarowanych do placówek POZ, ale przebywających za granicą. Osoby te są w sprawozdaniach wykazywane jako nieuodpornione i zaniżają znacznie stan zaszczepienia dzieci faktycznie przebywających na terenie powiatu kluczborskiego.

W ramach szczepień obowiązkowych dla osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie oraz po ekspozycji na zakażenie w 2020 r. wykonano szczepienia przeciwko następującym chorobom:

- tężec – zaszczepiono 624 osoby po narażeniu na zakażenie,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B – zaszczepiono 17 osób narażonych na zakażenie,
- ospa wietrzna – zaszczepiono 55 dzieci.

W 2020 r. do szczepień przeciwko wściekliznie zakwalifikowano i zaszczepiono 4 osoby, które miały kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę.

Program Szczepień Ochronnych, obok wykazu szczepień obowiązkowych, zawiera także wykaz szczepień zalecanych, które nie są finansowane ze środków Ministerstwa Zdrowia. W 2020 r. wykonano szczepienia zalecane przeciwko następującym chorobom:

- grypie – zaszczepiono 1274 osoby,
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – zaszczepiono 185 osób,
- wirusowemu zapaleniu wątroby typu A – zaszczepiono 11 osób,
- kleszczowemu zapaleniu mózgu – zaszczepiono 67 osób,
- inwazyjnym zakażeniom *Neisseria meningitidis* – zaszczepiono 258 osób,
- zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego – zaszczepiono 5 osób,
- rotawirusom – zaszczepiono 117 niemowląt,
- ospie wietrznej – 26 osób,
- inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* – 19 osób,
- tężcowi – 26 osób,
- durowi brzuszemu – 26 osób.

Na zlecenie Głównego Inspektora Sanitarnego wyniki analizy z realizacji szczepień ochronnych są corocznie publikowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie (NIZP-PZH) w biuletynie pt. „Szczepienia Ochronne w Polsce”, który stanowi zbiorcze źródło informacji o realizacji szczepień ochronnych w Polsce.

W powiecie kluczborskim, podobnie jak w całej Polsce, wzrasta liczba osób, które odmawiają szczepień ochronnych swoich dzieci. Dlatego konieczne jest prowadzenie działań mających na celu promowanie znaczenia szczepień ochronnych poprzez powszechną informację

i edukację. Rodzice powinni otrzymywać pełne i wiarygodne informacje o szczepieniach ochronnych, a także o konsekwencjach zdrowotnych wynikających z niewykonania obowiązkowych szczepień. Działania te powinny sprzyjać zwiększeniu zaufania społecznego do tej formy profilaktyki chorób zakaźnych.

Podsumowanie

1. Działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kluczborku w 2020 r. były skierowane głównie na zwalczaniem zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2.
2. Niezbędne jest prowadzenia działań edukacyjnych wśród mieszkańców powiatu oraz pracodawców w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, zwłaszcza tych, którym można zapobiegać poprzez profilaktykę.
3. Wobec coraz częstszego kwestionowania w Polsce znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym, konieczne jest prowadzenie działań mających na celu promowanie szczepień ochronnych poprzez powszechną informację i edukację społeczeństwa.

II. Monitoring jakości wody

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

1.1. Wprowadzenie

W 2020 r. mieszkańcy powiatu kluczborskiego korzystali z wody przeznaczonej do spożycia, dostarczanej przez 11 wodociągów, wykorzystywanych do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, administrowanych przez dwa przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne (tabela nr 1),

Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda do picia określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Tabela nr 1.

Lp.	Gmina	Administrator wodociągów	Liczba wodociągów sieciowych	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (tys.)
1.	Byczyna	Wodociągi i Kanalizacja HYDROKOM Sp. z o.o. 46-203 Kluczbork, ul. Kołłątaja 7	3	8,9
2.	Kluczbork	Wodociągi i Kanalizacja HYDROKOM Sp. z o.o. 46-203 Kluczbork, ul. Kołłątaja 7	2	33,4
3.	Lasowice Wielkie	Wodociągi i Kanalizacja HYDROKOM Sp. z o.o. 46-203 Kluczbork, ul. Kołłątaja 7	1	6,5
4.	Wołczyn	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. 46-250 Wołczyn, ul. Traugutta 1	5	12,6

W lipcu trwale wyłączono z użytkowania ujęcie i stację uzdatniania wody wodociągu Kastel (gmina Byczyna). Mieszkańcy miejscowości dotychczas zaopatrywanych w wodę z wodociągu Kastel (*Sierostawice, Wojstawice, Roszkowice, Borek*) korzystają z wody z wodociągu Dobiercice.

1.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Do zaopatrzenia ludności w wodę do picia na terenie powiatu wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne, ujmuje wodę z utworów trzeciorzędowych i czwartorzędowych, w większości zlokalizowane na terenach wiejskich. Wyjątek stanowią ujęcia dla Kluczborka, które znajdują się na terenach leśnych.

Na terenie powiatu przeważają wodociągi produkujące wodę w ilości od 100 do 1000 m³/dobę. Największym jest wodociąg w Kluczbork, produkujący blisko 4 tys. m³ wody na dobę. W tabeli poniżej przedstawiono eksploatowane wodociągi w poszczególnych gminach.

Tabela nr 2.

Gmina	Wodociągi		
	poniżej 100m ³ /d	100 – 1000m ³ /d	1000 – 10 000m ³ /d
Kluczbork	-	Krzywizna	Kluczbork
Byczyna	-	Polanowice-Byczyna, Kostów, Dobiercice	-
Wołczyn	Szymonków Markotów	Wierzbica Górna, Krzywiczyny, Wołczyn	-
Lasowice Wielkie	-	Chocianowice	-

W końcowej ocenie w 2020 r. woda we wszystkich wodociągach spełniała wymagania, określone w cytowanym wyżej rozporządzeniu z dnia 7 grudnia 2017 r.

Na terenie powiatu kluczborskiego woda o kontrolowanej jakości jest dostarczana 61,4 tys. osób, co stanowi 99,7% ogólnej liczby mieszkańców w powiecie. Około 140 osób z terenów wiejskich (przysiółki w gminach Kluczbork, Lasowice Wielkie i Wołczyn) korzysta z wody o niekontrolowanej jakości, wykorzystując własne studnie przydomowe.

1.3. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia

1.3.1. Jakość mikrobiologiczna

W większości eksploatowanych wodociągów wody podziemne, ujmowane do picia są czyste mikrobiologicznie, wobec czego nie wymagają stałej lub okresowej dezynfekcji. W ostatnich latach obserwujemy wzrost przypadków zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody. Wobec powyższego administratorzy wodociągów podejmują decyzje o dezynfekcji wody podawanej do sieci. **Na terenie powiatu kluczborskiego woda jest chlorowana w czterech wodociągach: Kluczborku, Polanowicach-Byczynie, Krzywiźnie i Kostowie.**

W 2020 r. zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody wystąpiło w dwóch wodociągach – Kluczborku i Kastelu.

Tabela nr 3.

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody (m ³ /dobę)	Przekroczony parametr	Czas trwania przekroczenia	Podjęte działania	Ocena końcowa
1	Kluczbork	3738	bakterie grupy coli, enterokoki	72h	decyzja o braku przydatności wody do spożycia, dezynfekcja, płukanie sieci, zwiększenie częstotliwości pobrania próbek wody	spełnia wymagania
1	Kastel	52	bakterie grupy coli,	96h	decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia, dezynfekcja wody, płukanie sieci, zwiększenie częstotliwości pobrania próbek wody	spełnia wymagania

Działania naprawcze (dezynfekcja wody i płukanie sieci) były skuteczne, badania kontrolne potwierdziły odpowiednią jakość wody pod względem mikrobiologicznym.

Bakterie grupy coli (z wyłączeniem bakterii *Escherichia coli*) nie są drobnoustrojami chorobotwórczym. Występują naturalnie w jelicie człowieka i zwierząt. Ich obecność w wodzie nie jest dowodem kałowego zanieczyszczenia wody; są wskaźnikiem czystości i stanu integralności systemów dystrybucji wody. Jedną z przyczyn zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody może być pogarszająca się jakość wód podziemnych.

Enterokoki (paciorkowce kałowe) są wydalane z kałem ludzi oraz zwierząt stałocieplnych. Są obecne w ściekach oraz w wodzie zanieczyszczonej ściekami lub odchodami ludzi i zwierząt. Ich obecność w wodzie jest dowodem na niedawne skażenie wody odchodami.

1.3.2. Jakość fizykochemiczna

Wody surowe, ujmowane do spożycia przez ludzi na terenie powiatu kluczborskiego charakteryzują się głównie wysokimi stężeniami azotanów, żelaza i manganu, z czym wiąże się zazwyczaj podwyższona mętność i barwa. W większości wodociągów woda jest średnio

twarda lub twarda, o niskich zawartościach fluorków, azotynów, amoniaku i chlorków. Parametry, takie jak np. arsen, rtęć, kadm, cyjanki, selen, ołów, miedź, pestycydy czy benzo(a)piren występują w bardzo niskich stężeniach (często poniżej oznaczalności metody).

Żelazo i mangan występują w wodach surowych w wodociągach w Kluczborku, Krzywiznie Szymonkowie, Wierzbicy Górnej i Dobiercicach. Obecność manganu w wodzie do spożycia, podobnie jak żelaza, może powodować powstawanie osadów w sieci wodociągowej, które odrywają się i w postaci czarnej zawiesiny są widoczne dla konsumenta. Również bakterie odkładają w komórkach mangan, co może stwarzać problemy ze smakiem, zapachem i mętnością wody. **Dopuszczalne maksymalne stężenie żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia wynosi 200µg/l, manganu – 50µg/l.** W wodach surowych żelazo może nawet kilkadziesiąt razy przekraczać dopuszczalne wartości, mangan – kilkanaście razy. Dlatego też wody surowe są poddawane procesom uzdatniania. Nieprawidłowości w trakcie prowadzonych procesów uzdatniania mogą być przyczyną okresowego występowania w wodzie uzdatnionej ponadnormatywnych stężeń związków żelaza i manganu oraz zmienionej mętności i barwy.

Parametrem ważnym ze względu na możliwe zagrożenie dla zdrowia ludzi, szczególnie dla niemowląt karmionych z butelki, są azotany. Maksymalne dopuszczalne stężenie azotanów w wodzie przeznaczonej do spożycia wynosi 50mg/l. Zalecana wartość dla azotanów została oparta na występowaniu methemoglobinemii u niemowląt, karmionych z butelki. Efekt ten jest spowodowany równoczesnym zanieczyszczeniem mikrobiologicznym wody pochodzenia kałowego. Wody nie należy używać do karmienia niemowląt z butelki, jeśli stężenie azotanów przekracza 100mg/l. Może być jednak okresowo używana do spożycia przy stężeniu azotanów między 50mg/l a 100mg/l, o ile nie jest zanieczyszczona mikrobiologicznie.

W tabeli przedstawiono średnie wartości azotanów (*mediana, średnia arytmetyczna*) w wodzie w nadzorowanych wodociągach, stwierdzone w latach 2019-2020 (źródło: badania PSSE w Kluczborku)

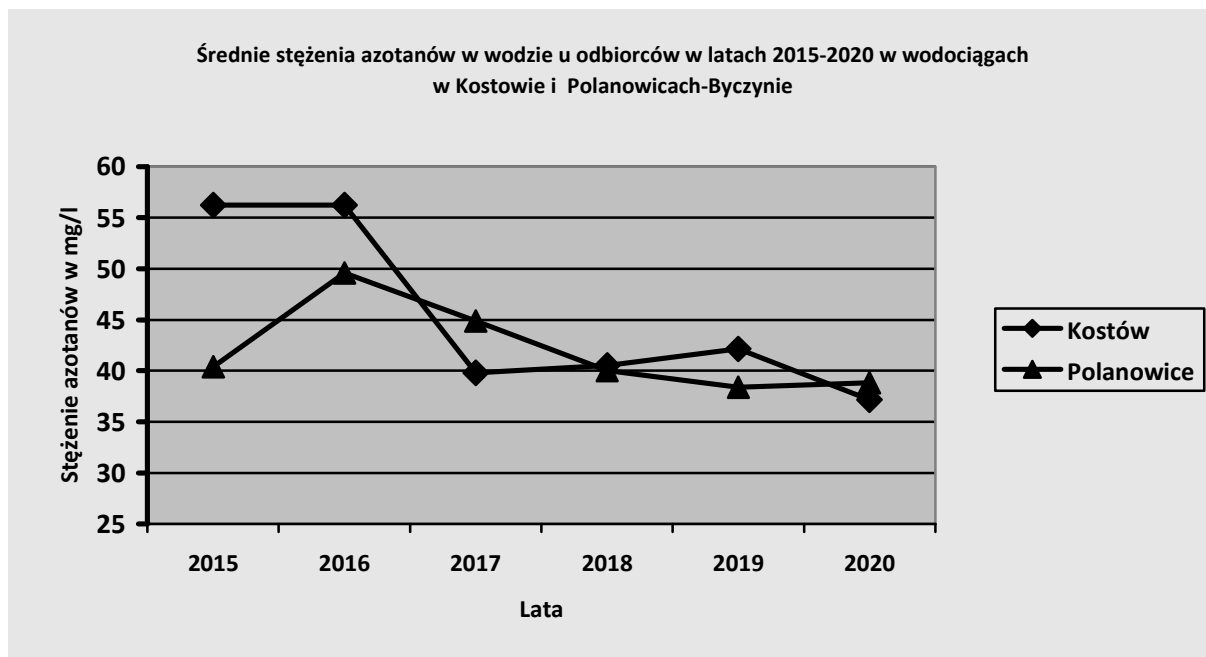
Tabela nr 4.

Wodociąg	Azotany (mg/l)	
	2019	2020
Kluczbork	15,28	13,40
Krzywizna	0,73	0,68
Chocianowice	16,14	18,90
Wołczyn	37,57	37,58
Szymonków	<0,44	<0,44
Markotów	38,15	41,20
Wierzbica Górna	4,18	5,85
Krzywiczyny	26,20	21,38
Polanowice-Byczyna	38,40	38,83
Dobiercice	1,01	<0,44
Kostów	42,14	37,18
Dopuszczalne stężenie	50	

Wysokie stężenia azotanów (powyżej 30mg/l) stwierdzono w wodzie w wodociągach w Wołczynie (*ujęcie Brzezinki*), Markotowie, Polanowicach-Byczynie i Kostowie.

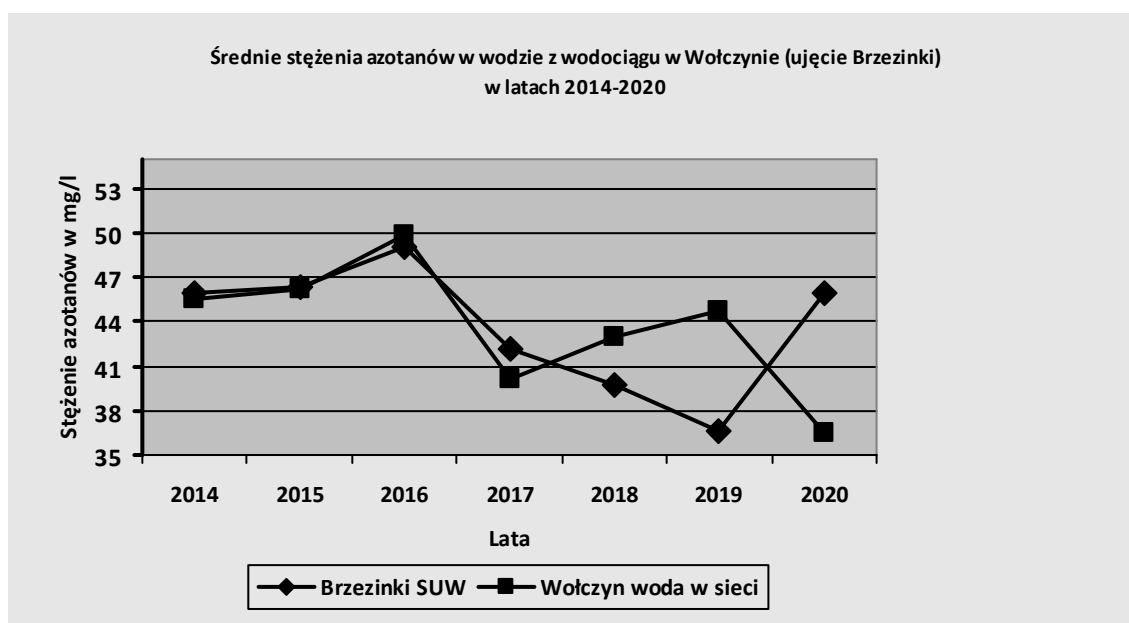
Na wykresie nr 1 przedstawiono średnie wartości azotanów, stwierdzone w wodzie w sieci u odbiorców w latach 2015-2020 w wodociągach w Kostowie i Polanowicach-Byczynie.

Wykres nr 1.

Wysokie poziomy azotanów występują w wodzie z wodociągu w Wołczynie (ujęcie Brzezinki). Woda do picia jest ujmowana z czterech studni głębinowych, w których stężenia azotanów przekraczają dopuszczalny poziom 50mg/l. Na ujęciu w Brzezinkach działa automatyczna stacja uzdatniania wody, której zasada działania polega na przepływie wody przez kolumnę filtracyjną ze złożem jonowymiennym, która wymienia jony NO_3 (oraz SO_4^{2-}) na jony Cl^- .

Wykres nr 2 przedstawia średnie wartości azotanów (mediana, średnia arytmetyczna) w wodzie podawanej do sieci (SUW Brzezinki) oraz w wodzie w sieci u odbiorców w latach 2014-2020.

źródło: badania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kluczborku

Stężenia azotanów występujące w 2020 r. w wodzie w wodociągach Polanowice-Byczyna, Kostów, Markotów i Wołczyn (ujęcie Brzezinki) nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzi, w szczególności niemowląt. Nie zgłoszono żadnych niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody w strefie zaopatrzenia poszczególnych wodociągów.

1.4. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę do picia

Stacje uzdatniania wody i stacje wodociągowe nadzorowanych wodociągów są zlokalizowane z dala od tras tranzytowych, zakładów pracy oraz wysypisk odpadów. W 10 wodociągach prowadzone jest uzdatnianie wody. Jedynie w wodociągu Markotów woda nie jest poddawana żadnym procesom uzdatniania. Stosowane procesy uzdatniania wody w poszczególnych wodociągach przedstawiono w tabeli nr 7 (źródło: administratorzy wodociągów).

Tabela nr 7.

Wodociąg	Stosowane procesy uzdatniania
Kluczborok	napowietrzanie, odżelazianie, chlorowanie
Krzywizna	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, chlorowanie
Dobiercice	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie, ozonowanie
Szymonków	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
Wierzbica Górna	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
Krzywiczyny	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
Chocianowice	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
Wołczyn (ujęcie Brzezinki)	wymiana jonowa
Kostów	wymiana jonowa, chlorowane
Polanowice-Byczyna	chlorowanie

Długość sieci wodociągowej wodociągów w poszczególnych gminach oraz rodzaj materiału, z którego sieć jest wykonana przedstawia tabela nr 8. (źródło: administratorzy wodociągów).

Tabela nr 8.

Gmina	Liczba eksploatowanych wodociągów	Długość sieci wodociągowej w km	Materiały, z których wykonana jest sieć
Kluczborok	2	257,5	żeliwo, PCV, PE, stal, PEH, azbestocement, PEHD
Byczyna	3	116,8	żeliwo, PCV, PE, PEH
Wołczyn	5	117,5	żeliwo, PCV
Lasowice Wielkie	1	115,6	PCV, PEH

Z azbestocementu wykonane są krótkie odcinki sieci wodociągów w Kluczboroku i Krzywiznie.

2. Jakość ciepłej wody w podmiotach leczniczych i budynkach użyteczności publicznej pod kątem obecności pałeczek *Legionella sp.*

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) pobrał do badań w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* 12 próbek ciepłej wody w podmiotach leczniczych w Kluczborku (Szpital VITAL MEDIC, Kluczborskie Centrum Kardiologii, Stacja Dializ) oraz Stobrowskim Centrum Seniora w Kluczborku. Obecność bakterii *Legionella sp.* w liczbie większej niż dopuszczalna 100jtk) stwierdzono w 1 próbce w jednym z podmiotów leczniczych. W wyniku działań naprawczych podjętych przez zarządcę placówki jakość wody uległa poprawie.

3. Jakość wody na pływalniach i basenach

Wymagania jakościowe wody na pływalniach reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 656), **pływalnia to obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpeli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski.** Na terenie powiatu kluczborskiego obiektami spełniającymi kryteria ww. definicji w 2020 r. były kryta pływalnia w Kluczborku.

Basen w hotelu SPAŁKA w Kluczborku został wykreślony z ewidencji. Letnie baseny sezonowe w Bąkowie, Wołczynie i Byczynie nie spełniają kryteriów definicji pływalni, gdyż w nieckach basenowych nie ma instalacji wody przepływowej.

Kryta pływalnia w Kluczborku – nadzór nad jakością wody prowadził zarządca obiektu oraz PSSE w Kluczborku, zgodnie z rozporządzeniem z 9 listopada 2015 r. Na podstawie wyników badań jakość wody pod względem mikrobiologicznym nie budziła zastrzeżeń. Okresowo w badanych próbkach stwierdzano niewielkie przekroczenia chloru wolnego, chloru związanego, potencjału redox. W związku z epidemią SARS-CoV-2 pływalnia okresowo była nieczynna (kwiecień-maj, grudzień).

Ze względu na trwającą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 baseny sezonowe Wołczynie i Byczynie w sezonie 2020 były nieczynne.

Basen letni w Bąkowie był czynny w sezonie. Woda w niecce basenowej była kontrolowana przez PSSE w Kluczborku w zakresie parametrów mikrobiologicznych (*Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*) oraz fizycznych (odczyn). W badanym zakresie woda nie budziła zastrzeżeń.

4. Jakość wody w kąpielisku

W tabeli poniżej przedstawiono wyniki badań wody w kąpielisku *ZALEW KLUCZBORK*, wykonane w latach 2018-2020 przez zarządcę kąpieliska w ramach wewnętrznej kontroli (KW) oraz przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kluczborku (PIS).

Tabela nr 1.

Rok	Data pobrania próbki	<i>Escherichia coli</i> (jtk/100ml)	Enterokoki (jtk/100ml)
2018	18.06. PIS	65	30
	02.07. KW	100	91

Rok	Data pobrania próbki	Escherichia coli (jtk/100ml)	Enterokoki (jtk/100ml)
	16.07. KW	94	81
	06.08. KW	78	62
	20.08. KW	13	39
2019	17.06. PIS	5	5
	08.07. KW	31	26
	22.07. KW	25	56
	05.08. KW	72	300
	19.08. KW	9	200
2020	08.06. PIS	70	100
	16.06. PIS	75	252
	24.06. KW	640	280
	07.07. KW	65	42
	21.07. KW	12	112
	04.08. KW	650	270
	19.08. KW	410	280
Wymagania mikrobiologiczne		≤ 1000	≤ 400

Dane przedstawione w tabeli wskazują, że jakość wody od chwili otwarcia kąpieliska (2018 r.) uległa wyraźnemu pogorszeniu. Wprawdzie liczba bakterii Escherichia coli i enterokoków w poszczególnych badaniach nie przekraczała dopuszczalnych wartości, jednak w 2020 r. stwierdzone wartości były znacznie wyższe w porównaniu do 2018 r. Jakość wody w kąpielisku w 2020 r. została przez Głównego Inspektora Sanitarnego **sklasyfikowana jako niedostateczna**. Zgodnie z art. 344 ust. 1 pkt. 2, kąpielisko może funkcjonować pod warunkiem podjęcia działań mających na celu:

- 1) ochronę zdrowia ludzkiego i poprawę jakości wody, w tym wprowadzenia zakazu kąpieli w danym sezonie kąpielowym albo tymczasowego zakazu kąpieli;
- 2) ustalenie przyczyn nieosiągnięcia dostatecznej klasyfikacji jakości wody w kąpielisku;
- 3) zapobieżenie, zmniejszenie lub wyeliminowanie przyczyn zanieczyszczenia wody w kąpielisku;
- 4) przekazanie społeczeństwu informacji dotyczącej jakości wody w kąpielisku w sposób niebudzący wątpliwości co do stwierdzonych zagrożeń.

Zgodnie z art. 346 ust. 5 cytowanej ustawy Prawo wodne - państwowy powiatowy inspektor sanitarny wprowadza, w drodze decyzji, **stały zakaz kąpieli w przypadku gdy jakość wody w kąpielisku została zaklasyfikowana jako niedostateczna w 5 kolejnych sezonach kąpielowych**.

Podsumowanie

W 2020 r. zgodnie z planem był realizowany harmonogram pobierania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz harmonogram pobierania próbek ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii Legionella sp. Ze względu na epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 nie zrealizowano planu pobierania próbek wody z pływalni

w Kluczborku (pływalnia okresowo zamknięta) oraz z letnich basenów w Wołczynie i Byczynie (baseny nieczynne w sezonie letnim).

Kontrolę jakości wody przeznaczonej do spożycia prowadziły również przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zarządzające wodociągami na terenie powiatu – Wodociągi i Kanalizacja „HYDROKOM” Sp. z o.o. w Kluczborku, ul. Kołłątaja 7 oraz Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wołczynie, ul. Traugutta 1. Ogółem pobrano 155 próbek do badań fizykochemicznych oraz 168 próbek do badań mikrobiologicznych.

Wydano 8 decyzji finansowych, jedną decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz jedną decyzję o braku przydatności wody do spożycia. Informacje o jakości wody (komunikaty, oceny obszarowe) były umieszczane na stronie internetowej PSSE w Kluczborku oraz przesyłane władzom lokalnym i administratorom wodociągów.

W 2020 r. skażenie mikrobiologiczne wody wystąpiło w wodociągu w Kluczborku i Kastelu. Zdarzenia miały charakter krótkotrwały, a działania naprawcze podjęte przez administratora były skuteczne.

Na terenie powiatu w wodociągach w Kluczborku, Krzywiznie, Kostowie i Polanowicach-Byczynie woda jest dezynfekowana przy użyciu podchlorynu sodu. W związku z chlorowaniem wody, wykonywane były dodatkowe oznaczenia chloramin, chloroformu i bromodichlorometanu. Stężenia badanych parametrów występowały były bardzo niskie i nie przekraczały dopuszczalnych poziomów.

W próbkach wody do picia, pobranych przez PSSE w Kluczborku, w ciągu roku kwestionowane były następujące parametry: **azotany** (2 próbki, co stanowi 0,87% wszystkich próbek fizykochemicznych), **żelazo i mętność** (4 próbki – 1,75% ogółu próbek chemicznych), **bakterie grupy coli, bakterie** (16 próbek, co stanowi 4,8% wszystkich próbek mikrobiologicznych), **Escherichia coli** (2 próbki, co stanowi 0,6% próbek pobranych do badań mikrobiologicznych), **enterokoki kałowe** (5 próbek – 1,48% ogółu próbek mikrobiologicznych).

W próbkach wody pobranych w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne kwestionowano następujące parametry: **żelazo** (3 próbki, co stanowi 1,9% wszystkich próbek pobranych do badań fizykochemicznych), **mangan** (3 próbki, co stanowi 1,3% ogółu próbek badanych w zakresie oznaczeń fizykochemicznych), **bakterie grupy coli** (2 próbki, tj. 1,2% ogółu próbek pobranych do badań mikrobiologicznych), **bakterie Escherichia coli i enterokoki kałowe** (1 próbka – 0,6% ogółu próbek mikrobiologicznych).

W kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* pobrano ogółem 12 próbek ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych. Zakwestionowano **1 próbkę**.

III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej, w tym placówek ochrony zdrowia.

1. Wprowadzenie

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2020 r. skontrolowano ogółem 118 obiektów, w tym:

- pływalnie i baseny,
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu,
- hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie,
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej (m.in. ustępy, stacje paliw, obiekty sportowe, rekreacyjne, cmentarze i kaplice przedpogrzebowe, piaskownice, przystanki PKS),
- poradnie i przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej.

Przeprowadzono 124 kontrole, których zakres obejmował m.in. stan sanitarno-higieniczny i porządkowy pomieszczeń i wyposażenia, postępowanie z odpadami, zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości i zaniedbań, zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.

W związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 oraz sytuacją epidemiologiczną na terenie powiatu kluczborskiego, nie zrealizowano wszystkich zaplanowanych kontroli. Wiele placówek było okresowo zamkniętych (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, siłownie, baseny), a placówki ochrony zdrowia (szpitale, poradnie podstawowej opieki zdrowotnej) były dostępne tylko w określonych przypadkach. Przeprowadzono natomiast dodatkowe kontrole obiektów, które były otwarte, a które miały obowiązek przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów określonych w przepisach prawnych oraz wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, dotyczących zasad funkcjonowania poszczególnych branż w trakcie pandemii SARS-CoV-2.

IV. Stan sanitarny obiektów, żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Bezpieczeństwo żywności jest istotnym elementem polityki zdrowotnej Państwa oraz ochrony zdrowia publicznego. Państwowa Inspekcja Sanitarna jako organ m.in. rządowej kontroli żywności została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego w zakresie:

- produkcji i obrotu żywnością pochodzenia niezwierzęcego,
- produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym,
- produkcją i obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W tym zakresie inspekcja współpracuje z innymi organami rządowej kontroli żywności, w szczególności z Inspekcją Weterynaryjną, która podobną rolę w zakresie żywności pochodzenia zwierzęcego pełni na rzecz zadań realizowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z polityką bezpieczeństwa żywności system rządowej kontroli żywności realizowany przez organy inspekcji sanitarnej nie opiera się wyłącznie na tzw. regule „od pola do stołu” lecz na działaniach zapobiegawczych polegających przede wszystkim na monitorowaniu sytuacji, ze szczególną obserwacją pojawiających się nowych zagrożeń ze strony żywności oraz na szybkim reagowaniu organów nadzoru w celu przeciwdziałania niekorzystnym konsekwencjom zdrowotnym dla konsumentów.

Urządowa kontrola żywności obejmuje, min.

- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń produkcyjnych, socjalnych, maszyn i urządzeń oraz otoczenia zakładu;
- surowce, dozwolone substancje dodatkowe i substancje pomagające w przetwarzaniu;
- półprodukty i produkty końcowe;
- materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością;
- procesy stosowane przy produkcji lub przetwarzaniu żywności, w tym metody konserwowania żywności;
- etykiety i sposoby znakowania żywności.

Kontrole przeprowadzane zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz w każdym przypadku podejrzenia lub otrzymania informacji o uchybieniach mogących zagrażać zdrowiu lub życiu konsumentów. Ustalając częstotliwość i zakres przeprowadzanych kontroli brano pod uwagę:

- ocenę realizacji zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP);
- ocenę zaawansowania we wdrażaniu zasad systemu HACCP, z uwzględnieniem krytycznych punktów kontroli i sposobu ich monitorowania;
- ogólną ocenę potencjalnego ryzyka w zakresie bezpieczeństwa i jakości zdrowotnej, na które narażona może być żywność w procesie produkcji lub w obrocie.

W 2020 r. pod nadzorem znajdowało się **645 zakładów** (83 zakłady produkcji, 383 zakłady obrotu, 103 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, 65 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, 8 zakładów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, 3 zakłady obrotu kosmetykami).

Najliczniejszą grupę stanowią zakłady zajmujące się obrotem żywnością – 59 %, zakłady produkujące żywność stanowią zaledwie 13%.

W 2020 r. zaplanowano do kontroli 163 obiekty, jednak z uwagi na ogłoszenie w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego zmienił się charakter i priorytetowe zadania inspekcji sanitarnej. Z zaplanowanych do kontroli zakładów skontrolowano 50, część zakładów z uwagi na wprowadzane zakazy i nakazy była nieczynna lub działała w ograniczonym zakresie.

Ogółem wykonano 443 kontrole, w tym 50 planowanych i 393 ponadplanowych. Kontrole ponadplanowe to:

- graniczne – 103,

- interwencyjne – 72, w tym 56 w związku z funkcjonowaniem systemu RASFF (*System wczesnego informowania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach*) i 16 na wnioski klientów dotyczące nieprawidłowości w funkcjonowaniu zakładów lub niewłaściwej jakości sprzedawanych środków spożywczych,
- związane z zatwierdzeniem zakładów do prowadzenia działalności – 33,
- sprawdzające wykonanie wydanych decyzji administracyjnych – 7,
- zorganizowane formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży – 2,
- kontrole producentów w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego – 3,
- kontrole przeciwepidemiczne – 173.

Interwencje klientów dotyczyły najczęściej wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej (po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości lub o zmienionych cechach organoleptycznych) oraz braku bieżącej czystości w placówkach. Większość interwencji była wnoszona anonimowo, ich zasadność potwierdzono w 7 przypadkach.

W analizowanym okresie **wydano 171 decyzji administracyjnych**, w tym 24 wynikające z naruszenia przepisów prawnych. Ponadto wydano 32 decyzje zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności, 14 decyzji wykreślenia zakładu z rejestru zakładów podlegających nadzorowi organów PIS i 101 decyzji finansowych w ramach prowadzonych kontroli granicznej.

Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarne **nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 2350,00 zł**–Najwięcej mandatów karnych wystawiono w sklepach oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Również te obiekty oceniono jako najczęściej wymagające poprawy stanu sanitarno- technicznego. Najczęstszymi nieprawidłowościami stwierdzanymi w wyniku przeprowadzonych w 2020 r. podobnie jak w latach ubiegłych były:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń,
- nieprawidłowy stan techniczny wyposażenia,
- brak zachowania bieżącej czystości w placówce,
- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- brak możliwości identyfikacji wprowadzanych do obrotu środków spożywczych luzem,
- brak opracowania i wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP
- brak zapisów GHP /systemu HACCP.

Działalność kontrolno-represyjna w latach 2020 - 2016

	2020	2018	2018	2017	2016
Liczba obiektów objętych nadzorem	645	611	599	608	620
Liczba obiektów zatwierdzonych	32	34	38	28	32
Liczba obiektów skontrolowanych	114	226	227	252	282
Liczba kontroli	443	362	347	353	390
Liczba obiektów sklasyfikowanych	4	127	123	179	225
Liczba obiektów niezgodnych z wymaganiami	0	0	0	14	0
Liczba decyzji administracyjnych	171	209	215	182	157
Liczba nałożonych mandatów	8	18	23	19	20
Kwota nałożonych mandatów (zł)	2350,00	4350,00	3700	3150,00	3850,00
Liczba pobranych próbek	114	243	213	213	206
Liczba próbek zdyskwalifikowanych	0	0	1	0	0

Obiekty produkcji żywności

W 2020 r. **nadzorem objęto 83 zakłady produkujące żywność**, w tym 2 wytwórnie lodów, 11 automatów lodowych, 12 piekarni, 4 ciastkarnie, 1 przetwórnę owocowo-warzywną, browar, 1 zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego, 1 wytwórnę wyrobów cukierniczych, wytwórnę drożdży, zakład produkcji mieszanek i polepszaczy piekarskich. Pozostałe zakłady to producenci wpisani do „Rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej” w ramach produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. W tej grupie **skontrolowano 10 zakładów, przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych**. W zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych. Do badań laboratoryjnych **pobrano 26 próbek** – żadnej nie kwestionowano.

W 40 placówkach wdrożono GHP/GMP, w 33 placówkach wdrożono HACCP.

Ponadto w tej grupie obiektów przeprowadzono **103 kontrole graniczne** – w ramach eksportu wyrobów cukierniczych z zakładu Wyrobów Cukierniczych „LUMAR” w Byczynie, zakładu produkcji mieszanek piekarskich i polepszaczy z „Lesaffre” w Wołczynie oraz ketchupów/sosów przez VICI POLSKA z Warszawy (produkt etykietowany na terenie powiatu kluczborskiego). **Wydano ogółem 101 decyzji finansowych** w ramach przeprowadzonych kontroli granicznych.

Obiekty obrotu żywności

Zakłady obrotu stanowią najliczniejszą i najbardziej zróżnicowaną pod względem wielkości, warunków sanitarno-technicznych, wyposażenia oraz asortymentu wprowadzanych do obrotu artykułów grupę nadzorowanych obiektów. Wśród nich są kioski, sklepy, w tym wielkopowierzchniowe markety, magazyny hurtowe oraz placówki wprowadzające do obrotu ograniczoną ilość środków spożywczych tj. apteki, sklepy sportowe. Sklepy spożywcze stanowią największą liczbę nadzorowanych placówek -50 %. Nieliczną grupę stanowią duże sklepy-markety, które są wyposażone w odpowiednie urządzenia i sprzęt, zapewniające prawidłowe warunki przechowywania i sprzedaży żywności. Zdecydowaną większość stanowią sklepy małe, znajdujące się głównie na terenach wiejskich.

W 2020 r. **pod nadzorem były 383 zakłady** (w tym: 191 sklepów spożywczych, 37 kiosków, 12 magazynów hurtowych, 13 obiektów ruchomych, 97 środków transportu i 33 innych obiektów obrotu żywnością). W 2020 r. **skontrolowano 64 zakłady, przeprowadzono 127 kontroli**, w tym 69 kontroli interwencyjnych (w ramach funkcjonowania systemu RASFF oraz w związku z interwencjami konsumentów). **Wydano 15 decyzji administracyjnych wynikających z naruszenia przepisów prawnych**. Ponadto wydano 26 decyzji zatwierdzenia i 11 decyzji wykreślenia. Za uchybienia sanitarne **nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1750,00 zł**. Pobrano do badań laboratoryjnych 123 próbki – żadnej nie kwestionowano.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- brak możliwości identyfikacji terminów ważności / brak etykiet producenta (wędliny),
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń (ścian, sufitów, podłóg, drzwi),
- brak bieżącej, ciepłej wody przy punktach wodnych,
- niewystarczająca ilość wag do prowadzenia rozdzielności ważenia produktów „surowych” od produktów „gotowych do spożycia”,
- nieprawidłowy stan techniczny wyposażenia.

Obiekty żywienia zbiorowego

– **zakłady żywienia zbiorowego otwartego – pod nadzorem były 103 zakłady**, w tym 69 placówek małej gastronomii. **Przeprowadzono 23 kontrole**, w tym 2 kontrole interwencyjne na wniosek konsumentów dotyczące niewłaściwych warunków sanitarnych w placówkach. W wyniku przeprowadzonych kontroli **wydano 4 decyzje wynikające z naruszenia przepisów prawnych**. Ponadto wydano 5 decyzji zatwierdzenia i 1 decyzję

wykreślenia zakładu z rejestru. **Nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 600,00 zł.** Pobrano do badań laboratoryjnych 7 próbek – żadnej nie kwestionowano. Podczas kontroli przeprowadzanych w tej grupie obiektów szczególną uwagę zwracano na jakość stosowanych surowców, ciągłość łańcucha chłodniczego środków spożywczych, zabezpieczenie przed wtórnym zanieczyszczeniem żywności – właściwe warunki mycia i dezynfekcji. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to brak zachowania bieżącej czystości.

- **Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego – nadzorem objęto 63 placówki,** skontrolowano dwie. Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych. W 62 placówkach opracowano i wdrożono instrukcje GHP i GMP, w 60 system HACCP.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W zakresie nadzoru sanitarnego nad zakładami produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, pobierano do badań laboratoryjnych próbki środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W 2020 r. pobranych zostało 157 próbek (152 środków spożywczych, 2 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, 2 próbki tłuszczu smażalniczego oraz 1 próbkę kosmetyku). Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecność ciał obcych, znakowanie. W badaniach jakościowych uwzględniono następujące kierunki badań: pozostałości pestycydów, metale szkodliwe dla zdrowia, azotany, 3-MCPD, zanieczyszczenia mikrobiologiczne, mikotoksyny, histaminę, metanol i cyjanowodór, dozwolone substancje dodatkowe, parametry czystości substancji dodatkowych i substancji pomagających w przetworzeniu, GMO, skażenia promieniotwórcze, napromienianie, jod w soli kuchennej, wybrane parametry w środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementach diety, WWA (*wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne*), gluten, furan, akryloamid, izomery trans kwasów tłuszczowych. Żadna próbka nie została zakwestionowana. Jest to wynikiem poprawy stanu technicznego placówek, przestrzegania ogólnych zasad higieny w procesie produkcji, obrotu i transporcie, ale również funkcjonowania w coraz większej ilości placówek systemu kontroli wewnętrznej, a także kontroli zewnętrznej, sprawowanej w ramach urzędowej kontroli żywności.

Działania podejmowane w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX

W 2020 r., podobnie jak w latach ubiegłych, podejmowano czynności w ramach europejskiego systemu szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych (RASFF) oraz wyrobach do kontaktu z żywnością (RAPEX). System RASFF to narzędzie informatyczne, które służy szybkiej wymianie informacji na temat zagrożeń dla zdrowia związanych z żywnością i paszami. Kraj członkowski, w którym wykryto zagrożenie dla zdrowia, powiadamia pozostałych członków tej sieci, o jaki produkt chodzi i jakie podjęto działania, aby wyeliminować ryzyko. W 2020 r. otrzymano 21 powiadomień alarmowych, 9 powiadomień informacyjnych oraz 4 powiadomienia o niezgodności. Powiadomienie alarmowe (zwane także powiadomieniem o zagrożeniu) oznacza powiadomienie o poważnym ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które wymaga podjęcia szybkich działań, natomiast powiadomienia informacyjne - oznacza powiadomienie o ryzyku, które nie wymaga podjęcia natychmiastowych działań przez kraje członkowskie.

Najczęściej identyfikowane zagrożenia w żywności, będące przyczyną zgłoszenia do RASFF powiadomień to zanieczyszczenia mikrobiologiczne (*obecność bakterii z grupy coli, Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium, Listeria monocytogenes*), pozostałości pestycydów, mikotoksyn, zanieczyszczenie tlenkiem etylu, metalami szkodliwymi dla zdrowia.

Znaczna część powiadomień dotyczyła również materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – z uwagi na niedozwoloną migracją pierwszorzędowych amin aromatycznych. W związku z powiadomieniami podejmowano działania mające na celu monitorowanie procesu wycofywania niebezpiecznych środków spożywczych z obrotu handlowego W 2020 r. w powyższym zakresie **przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych**. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w placówkach handlowych stwierdzano prawidłowe przekazywanie informacji od producentów, bądź dystrybutorów do poszczególnych odbiorców w sprawie zakwestionowanych produktów. We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy podjęli we własnym zakresie działania, zmierzające do wycofania produktów niezgodnych z wymaganiami w ramach funkcjonujących procedur. Nie było konieczności wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych.

Podsumowanie

1. Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych obiektów na terenie powiatu kluczborskiego można uznać za zadowalający. W 2020 r. nie stwierdzono zakładów niezgodnych z wymaganiami. Podobnie jak w latach ubiegłych najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami było wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych oraz brak zachowania bieżącej czystości w placówkach.
2. Zadowalająca była jakość przebadanych środków spożywczych – na 157 próbek pobranych do badań laboratoryjnych żadnej nie zakwestionowano. Jest to wynikiem poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek, przestrzegania ogólnych zasad higieny w produkcji, obrocie, transporcie, wdrożenia i funkcjonowania w coraz większej ilości zakładów systemów kontroli wewnętrznej i zewnętrznej.

V. Stan sanitarny środowiska pracy

Nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

W 2020 r. prowadzono działania kontrolne pod kątem przestrzegania przepisów prawnych i zasad bhp w zakładach pracy oraz kontrolę stosowania produktów biobójczych zaklasyfikowanych do różnych grup produktowych.

Ogółem wydano 7 decyzji administracyjnych merytorycznych i 4 decyzje płatnicze na kwotę 438,64 zł. Wydano 1 upomnienie oraz 1 postanowienie o nałożeniu grzywny, na kwotę 500,00 zł.

W rejestrze obiektów (stan na dzień 31.12.2020 r.) znajdowało się **190** zakładów pracy, w których ogółem zatrudnionych było **6461** pracowników.

Liczba zatrudnionych	Liczba zakładów rejestrze	Ogółem zatrudnionych pracowników	Liczba skontrolowanych zakładów w 2019 r.	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach pracy w 2020 r.
do 9	89	407	5	26
od 10-49	70	1523	9	195
od 50-249	26	2722	7	990
250 i więcej	5	1809	4	1197

Na terenie powiatu większość stanowią małe zakłady, zatrudniające do 9 pracowników, najwięcej zatrudnionych jest w zakładach, zatrudniających więcej niż 50 pracowników.

Do zakładów zatrudniających 250 i więcej pracowników na terenie powiatu kluczborskiego należą: LESAFFRE POLSKA S.A. w Wołczynie, FAMUR FAMAK S.A. w Kluczborku, PKP CARGOTABOR Sp. z o.o. w Kluczborku, SIEGENIA-AUBI Sp. z o.o. w Kluczborku oraz MARCEGAGLIA Poland Sp. z o.o. Ligota Dolna.

Kryteria wyboru zakładów do kontroli to przede wszystkim narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia (fizyczne, pyły, chemiczne, rakotwórcze, biologiczne), zakłady nowopowstałe oraz wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

W 2020 r. skontrolowano 25 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 2408 pracowników, co stanowi 37,3 % ogółu zatrudnionych pracowników w powiecie.

Przeprowadzono ogółem 25 kontroli (oraz 1 postępowanie w sprawie chorób zawodowych), wydano 11 decyzji administracyjnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły: środków ochrony zbiorowej, stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń socjalnych, obniżenia hałasu, stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy.

Zakres kontroli obejmował m.in.

- stosowane produkty chemiczne, w tym produkty biobójcze – stosowane do dezynfekcji rąk i wszelkich powierzchni, czy posiadają prawidłowe karty charakterystyki i etykiety oraz czy są używane zgodnie z przeznaczeniem,
- badania i pomiary czynników szkodliwych, przekroczenia ustalonych normatywów higienicznych czynników szkodliwych oraz związanym z tym zagrożenia zdrowia zatrudnionych osób,

- badania profilaktyczne pracowników,
- wypełnianie przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych, rakotwórczych i biologicznych w zakładach pracy,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym m.in. na stosowanie środków ochrony indywidualnej przy pracach z chemikaliami, w narażeniu na czynniki fizyczne i pyły,
- występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych w środowisku pracy,
- następstwa palenia tytoniu (w nawiązaniu do występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych), a także oznakowanie obiektów oraz pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych znakiem zakazującym palenie tytoniu, w tym e-papierosów,
- przestrzeganie przez pracodawców obowiązków przy pracach związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Ogółem, spośród wszystkich zakładów pracy będących w ewidencji, przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 9. Pracowników narażonych w tych zakładach było 191 (na związki chemiczne – dichlorometan 6; na hałas – 185).

Zakłady z przekroczeniami normatywów higienicznych to:

- FAMUR FAMAK S.A. w Kluczborku – 89 pracowników (hałas),
- PKP CARGOTABOR Sp. z o.o. w Kluczborku – 58 pracowników (hałas),
- ATHLETIC Sp. z o.o. w Kluczborku – 11 pracowników (hałas),
- ROPEZ s.c. w Kluczborku – 16 pracowników (w tym 10 na hałas, 6 na dichlorometan),
- LESAFFRE POLSKA S.A. w Wołczynie - 7 pracowników (hałas),
- Zakład Kamieniarski Ryszard SKRABA w Bąkowie - 2 pracowników (hałas),
- WIĄZAR – SYSTEM Rozwadowski & Kołodziej Sp.J. w Krzywiczynach – 3 pracowników (hałas),
- Zakład Stolarski, Gerard Pietrucha, Bogacica – 3 pracowników (hałas),
- JAREX Jarosław Wiśniewski, Producent Mebli, Świba 1A, 63-600 Kępno, Zakład produkcyjny w Biskupicach 47 – 2 pracowników (hałas).

W 2020 r. wydano 3 decyzje, dotyczących poprawy warunków pracy:

- obniżenia natężenia hałasu,
- zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach pracy i w pomieszczeniach socjalnych,
- zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (tj. stan ścian, sufitów, podłóg),
- zapewnienia pracownikom środków ochrony zbiorowej.

Na skutek prowadzonych działań kontrolnych zmierzających do ograniczenia pracowników na czynniki szkodliwe, w 2020 r. poprawiono warunki pracy dla 6 pracowników.

W 2020 r. powiecie kluczborskim, najwięcej pracowników narażonych było na hałas, który głównie emitowany był przez maszyny i urządzenia ślusarsko-spawalnicze oraz do obróbki metali. Narażenie pracowników na związki chemiczne, to narażenie na dichlorometan, podczas procesu klejenia w zakładzie produkcji mebli.

**Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach na terenie powiatu kluczborskiego
w latach 2016-2020.**

Rok Dane	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba skontrolowanych zakładów	43	40	50	47	25
Zatrudnienie ogółem w skontrolowanych zakładach	2750	1750	1955	2389	2408
Liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe,	174	196	143	194	191
w tym na:					
- hałas,	172	173	114	188	185
- pył,	2	23	23	1	0
- związki chemiczne,	0	2	6	6	6
- drgania mechaniczne.	0	0	0	0	0

Danych z tabeli nie należy porównywać do lat ubiegłych, ponieważ w każdym roku do kontroli planowane są inne zakłady pracy zatrudniające różną liczbę pracowników.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kluczborku znajduje się **28** zakładów, w których występuje narażenie na substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, takie jak:

- niskowrząca benzyna niespecyfikowana – występująca przede wszystkim na stacjach paliw,
- dichromiany potasu (VI) – LESAFFRE POLSKA S.A., TRINEA Sp. z o.o.,
- chlorek winylu – PHPU GALIŃSCY Kluczbork,
- benzen, WWA – P.V.PREFABET Kluczbork S.A., EKO-REGION Sp. z o.o.,
- WWA (Wielopierścieniowe Węglowodory Aromatyczne) – PD TRAKT sp.j.,
- benzen – MARCEGAGLIA Poland Sp. z o.o., JAREX Jarosław Wiśniewski Biskupice,
- związku chromu (VI) – KAMA-VITRUM HUTA SZKŁA w Wołczyńcu (obecnie ECOGLASS Sp. z o.o.), PKP CARGOTABOR Sp. z o.o., ATHLETIC Sp. z o.o., BLYSS Polska Sp. z o.o., COSMA POLAND Sp. z o.o.

W zakładach tych narażonych jest ogółem **274** pracowników, w tym **88** kobiet.

W 2020 r. skontrolowano 2 zakłady pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze.

W jednym zakładzie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in. sporządzenia rejestrów prac i pracowników narażonych/będących w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi, wysłania informacji o czynnikach rakotwórczych do OPWIS, szkoleń pracowników w powyższym zakresie oraz oznakowania stanowiska pracy znakiem ostrzegającym przed narażeniem czynnikiem rakotwórczym.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W 2020 r. ogółem przeprowadzono 27 kontroli w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami (w tym 23 kontrole w zakresie stosowania produktów biobójczych). Kontrole przeprowadzono u stosujących chemikalia.

Ogółem skontrolowano 31 produktów chemicznych (z różnych grup produktowych). Produkty te posiadały pozwolenia na obrót lub pozwolenia tymczasowe na obrót. Pracodawcy posiadali karty charakterystyki do stosowanych produktów biobójczych, stosowane były zgodnie z deklaracją producenta. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kluczborku znajduje się 49 zakładów pracy, w których występuje narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. Ogółem w tych zakładach narażonych było 828 pracowników, w tym 532 w grupie 2 narażenia i 532 pracowników w grupie 3 narażenia i 38 w grupie 4. W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli w tym zakresie.

Choroby zawodowe

W 2020 r. do PPIS w Kluczborku wpłynęło 1 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej, które dotyczyło przewlekłego zapalenia okołostawowego barku prawego i lewego.

Wydano 2 decyzje administracyjne w sprawie chorób zawodowych (jedna dotyczyła stwierdzenia choroby zawodowej, druga dotyczyła braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej) – zgłoszenia wpłynęły w 2019 r.

Zestawienie chorób zawodowych zgłoszonych w powiecie kluczborskim w latach 2016-2020

Jednostka chorobowa*	2016	2017	2018	2019	2020
Przewlekła choroba narządu głosu	1	-	-	1	-
Obustronny, trwały ubytek słuchu typu ślimakowatego	2	-	-	-	-
Choroby zakaźne lub pasożytnicze	-	1	-	-	-
Kontaktowe zapalenie skóry	-	-	-	1	-
Przewlekłe choroby układu ruchu	-	1	-	-	1
Trądzik olejowy, smarowy o rozległym charakterze	-	-	-	1	-

*Wykaz chorób zawodowych - zał. do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t.j. Dz. U. 2013/1367)

Zestawienie stwierdzonych chorób zawodowych z wykonywanym zawodem

w latach 2016-2020

Jednostka Chorobowa	Choroby zakaźne lub pasożytnicze (borelioza)	Obustronny trwały ubytek słuchu	Kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia o etiologii zawodowej	Trądzik olejowy, smarowy lub chlorowy o rozległym charakterze	Przewlekłe choroby narządu głosu	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy
Zawód						
Spawacz/ Ślusarz		2				
Nauczyciel					2	
Pracownik produkcyjny			1	1		2
Rolnik	1					

Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w województwie opolskim i powiecie kluczborskim w latach 2015-2020

Lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Województwo opolskie	15	15	18	12	25	10
Powiat kluczborski	1	1	1	0	0	1

Podsumowanie

1. Najczęściej występujące nieprawidłowości w skontrolowanych zakładach pracy to:
 - brak lub nieaktualne badania środowiska pracy (3 zakłady),
 - brak oceny ryzyka zawodowego (3 zakłady),
 - brak instrukcji do stosowania produktów, brak spisu stosowanych produktów i kart charakterystyk do stosowanych produktów (2 zakłady),
 - przekroczenie Najwyższego Dopuszczalnego Natężenia hałasu (1 zakład),
 - brak rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze, oznakowania stanowiska pracy znakiem informującym o narażeniu czynnikiem rakotwórczym, szkoleń pracowników w zakresie narażenia na czynnik rakotwórczy, nie przekazanie informacji o czynniku rakotwórczym do OPWIS (1 zakład).
2. W zakresie kontroli produktów biobójczych z różnych grup produktowych nie stwierdzono nieprawidłowości.
3. Wydano 2 decyzje w sprawie chorób zawodowych: o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz o stwierdzeniu choroby zawodowej.

VI. Nadzór na środkami zastępczymi

Dopalacze stanowią istotny problem z punktu widzenia zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście zapobiegania uzależnieniom i narkomanii. Jest to problem dotyczący głównie ludzi młodych

Na terenie powiatu kluczborskiego w 2020 roku stwierdzono 2 przypadki podejrzeń zatruc, w obu przypadkach nie były to środki zastępcze ale inne substancje chemiczne (amfetamina, leki psychotropowe)

W 2020 r. na terenie powiatu kluczborskiego w ramach nadzoru nie przeprowadzono kontroli, w związku ze sprzedażą środków zastępczych. Nie otrzymano również żadnych sygnałów o ewentualnych podejrzeniach wprowadzania do obrotu „dopalaczy”.

Od 2010 r. przeprowadzono ogółem 12 kontroli (we współpracy z policją i innymi służbami). Zatrzymano 760 szt. środków zastępczych oraz nałożono kary pieniężne w wysokości 120 tys. zł.

Ponadto inspekcja sanitarna prowadzi działania edukacyjne i promocyjne. Adresatami działań jest przede wszystkim młodzież szkół gimnazjalnych i licealnych, ich rodzice i opiekunowie, a także nauczyciele i pedagodzy pracujący z młodzieżą. W ramach tych działań przekazywane są informacje o zagrożeniach związanych z zażywaniem dopalaczy oraz prowadzony jest kolportaż materiałów edukacyjnych (plakaty, ulotki dla uczniów, ulotki dla rodziców).

VII. Stan sanitarny w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.

Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi sprawowany jest na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 195), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.) oraz na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 1 i 3 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 910 ze zmianami).

Na terenie powiatu kluczborskiego w 2020 r. nadzorem sanitarnym objęte były następujące placówki:

- żłobki – 6
- przedszkola – 30
- szkoły podstawowe – 15
- zespoły szkół – 18 (w tym 10 oddziałów przedszkolnych, 12 szkół podstawowych, 4 licea ogólnokształcące, 5 ponadpodstawowe szkoły zawodowe, szkoła specjalna - 1),
- internaty – 3
- szkoła muzyczna – 1
- świetlica terapeutyczno-wychowawcza „Parasol” – 1
- Młodzieżowy Dom Kultury – 1
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – 1

Skontrolowano 8 placówek. W związku z wystąpieniem stanu epidemii nie wykonano pozostałych zaplanowanych kontroli. Ponadplanowo przeprowadzono 26 kontroli w szkołach podstawowych oraz zespołach szkół w związku przygotowaniem do nowego roku szkolnego oraz 15 kontroli w związku z wytycznymi GIS.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku wydał 43 opinie dot. zdalnego nauczania dla placówek szkolno-wychowawczych.

W skontrolowanych placówkach były zapewnione warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży. Przez cały rok była dostępna ciepła i zimna woda, mydło w płynie w dozownikach (sporadycznie w kostkach), suszarki do rąk lub ręczniki jednorazowe, papier toaletowy w kabinach ustępowych lub w pojemnikach przed kabinami.

W trakcie kontroli informowano dyrektorów placówek o potrzebie przeprowadzenia wśród dzieci i rodziców działań edukacyjnych z zakresu profilaktyki zakażeń, w szczególności przenoszonych drogą kropelkową. W 68 placówkach pozostawiono materiały edukacyjne.

1. Ocena warunków środowiska szkolnego

- pomiary temperatury

Badania przeprowadzono w 10 placówkach w 65 pomieszczeniach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

- analiza rozkładów zajęć

Badania przeprowadzono w 2 placówkach w 11 oddziałach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Racjonalne zaplanowanie rozkładów zajęć lekcyjnych w układzie dnia, tygodnia i roku szkolnego jest nieodzownym warunkiem higienicznej organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole. Z punktu widzenia zasad higieny pracy umysłowej ucznia i zachowania rytmiczności trybu życia, rozłożenie obciążenia nauką powinno być

równomierne w ciągu tygodnia. Zajęcia z elementami ruchu stanowią przeciwwagę dla wysiłku umysłowi unieruchomienia uczniów w pozycji siedzącej na pozostałych lekcjach, dlatego powinny być one uwzględniane w każdym dniu zajęć lekcyjnych. Ma to korzystny wpływ na stan zdrowia ucznia, jego samopoczucie i wydajność pracy szkolnej.

W związku z kontynuacją akcji **Październik Miesiącem Ważenia Tornistrów** przeprowadzono w 1 placówce pomiary ciężaru tornistrów/plecaków uczniów szkoły, w porównaniu do masy ciała. Łącznie przebadano **62** dzieci w **5** oddziałach. W wyniku badania ustalono, że:

- ✓ 36 uczniów (**58,06%**) posiadało prawidłowo spakowany tornister do 10% masy ciała,
- ✓ 16 uczniów (**25,81%**) posiadało tornister spakowany do 15% masy ciała,
- ✓ **10 uczniów (16,13%) posiadało zbyt ciężki tornister przekraczający 15% masy ciała.**

W ramach kontroli mających na celu sprawdzenie warunków, jakie zapewnia placówka oświatowa dla zapobiegania wadom postawy u dzieci i młodzieży szkolnej sprawdzono, czy są wydzielone miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych oraz zważono uczniów oraz ich tornistry. Ustalono, że uczniowie posiadają indywidualne szafki, które usytuowane są na korytarzu. Ponadto w klasach przedmiotowych są wspólne półki w szafach, gdzie uczniowie pozostawiają książki.

Podczas bieżących kontroli w szkole prowadzono działania informacyjno-edukacyjne na temat nadmiernego obciążenia tornistrów/plecaków.

Omówiono następujące zagadnienia: prawidłowa waga tornistra, zalecenia dotyczące właściwego wyboru tornistra, zasady jego prawidłowego pakowania i noszenia oraz negatywne skutki zdrowotne nadmiernej wagi tornistra i nieprawidłowego noszenia tornistra. Wskazano, że ważne jest informowanie uczniów, jakie podręczniki i pomoce dydaktyczne będą potrzebne następnego dnia, a także przypominanie uczniom oraz zachęcanie ich do pozostawiania w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. Podkreślono, że w profilaktyce wad postawy u dzieci i młodzieży istotnym jest prawidłowe stanowisko pracy ucznia (w szkole i w domu) oraz aktywność fizyczna. Pozostawiono w placówce materiały informacyjno-edukacyjne. Zwrócono uwagę na potrzebę prowadzenia regularnych działań edukacyjnych, zarówno wśród rodziców i opiekunów, jak i nauczycieli pod kątem prawidłowo spakowanego tornistra/plecaka.

Program „Owoce w szkole”

W 2020 r. w skontrolowanych szkołach podstawowych kontynuowano program „Owoce i warzywa w szkole”. Celem programu jest zmiana nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego odżywiania. W minionym roku w programie ogółem uczestniczyło 100 uczniów klas I-V z 2 szkół podstawowych.

3. Nadzór nad wypoczynkiem letnim i zimowym dzieci i młodzieży

Zgodnie z wykazem elektronicznej bazy danych Opolskiego Kuratora Oświaty, w 2020 r. na terenie powiatu kluczborskiego zarejestrowano łącznie 38 turnusów wypoczynkowych (formy w miejscu zamieszkania, wyjazdowe kolonie i obozy sportowe). Skontrolowano 5 zorganizowanych form wypoczynku zimowego oraz 9 zorganizowanych różnych form wypoczynku w miejscu zamieszkania lub wyjazdowych (kolonie, półkolonie) w czasie wakacji letnich. Ogólna liczba uczestników wypoczynków wynosiła 321, (wypoczynek zimowy – 120, letni – 201).

Placówki wypoczynku zostały właściwie przygotowane na przyjęcie dzieci i młodzieży, organizatorzy zapewнили bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku. Nie stwierdzono zagrażających życiu wypadków, urazów, zachorowań. Nie odnotowano zwiększonej zachorowalności na choroby zakaźne, zbiorowych zatruc pokarmowych oraz zatruc dopalaczami.

Podsumowanie

1. Stan sanitarno-higieniczny w nadzorowanych placówkach na terenie powiatu nie pogorszył się w stosunku do 2019 r.
2. W placówkach prowadzone były prace remontowe, w wyniku których nastąpiła poprawa stanu sanitarno-technicznego.
3. We wszystkich nadzorowanych szkołach podstawowych umożliwiono uczniom pozostawianie części podręczników i przyborów szkolnych.
4. W dalszym ciągu placówki nauczania i wychowania nie posiadają certyfikatów na wszystkie meble, urządzenia i sprzęt sportowy.
5. Nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w organizacji i przebiegu wypoczynku letniego i zimowego na terenie powiatu.

VIII. Działalność oświatowo-zdrowotna

W 2020 r. główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności i dotyczyły:

- realizacji programów edukacyjnych i kampanii społecznych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji,
- wspierania koordynatorów i realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez organizowanie szkoleń i porad, udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu.

Działania były skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej, kadry pedagogicznej, rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, W wyniku działań oświatowo-zdrowotnych różnymi formami działalności objęto 2 381 mieszkańców powiatu. W szkoleniach i poradach uczestniczyły 33 osoby.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia ma na celu kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz informowanie o zachowaniach ryzykownych dla zdrowia.

Cel ten realizowany był w następujących obszarach:

Profilaktyka antytytoniowa

Działania skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół wszystkich typów oraz do społeczności lokalnej. Główne cele programu to podniesienie wiedzy o zabójczych właściwościach produktów tytoniowych, upowszechnianie mody na niepalenie oraz idei wolnych od dymu tytoniowego miejsc publicznych, a także ochrona przed wymuszonym biernym paleniem. Przeprowadzono szkolenia, w których uczestniczyli szkolni koordynatorzy programów.

Interwencje nieprogramowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” w dniu 31 maja 2020 r. oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia” w dniu 19 listopada 2020 r.

Edukację prowadzono za pomocą portalu społecznościowego facebook.

Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”.

Program skierowany do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów. Główne cele programu to wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich. Według nauczycieli koordynujących i realizujących program, poruszana tematyka wpływa na kształtowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych u dzieci i ich rodziców. Dzieci chętnie angażowały się w zajęcia programowe, w ramach których pozyskały podstawową wiedzę na temat konieczności ochrony przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.

W XIV edycji programu uczestniczyło 9 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, edukacją objęto 523 dzieci w wieku 5 i 6 lat. Wybrane elementy programu realizowały dzieci młodsze.

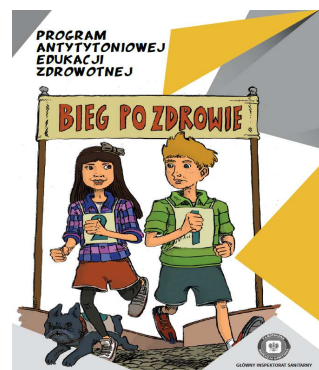
Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkół podstawowych pt. „Bieg po zdrowie”.

Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów, co zwiększa skuteczność programów profilaktycznych.

Celem głównym programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

Cele szczegółowe programu to przekonanie uczniów o tym, że używanie wyrobów tytoniowych nie jest normą oraz że większość ludzi zarówno w Polsce, jak i na świecie NIE PALI. Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Podstawą zajęć jest stymulowanie kreatywności i aktywności.

W IV edycji programu uczestniczyły 3 szkoły podstawowe, edukacją objęto 33 uczniów i 33 rodziców.

Systematyczna egzekucja przestrzegania przepisów ustawy przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Dostępne badania wskazują, że nie ma bezpiecznego poziomu narażenia na dym tytoniowy. Wszyscy obywatele mają konstytucyjne prawo do ochrony swojego zdrowia, a narażenie na bierne palenie szczególnie w przestrzeni publicznej to prawo narusza. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 1995 o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowania bieżącego nadzoru w zakresie warunków i wymogów higieniczno-sanitarnych prowadzi systematyczne kontrole przestrzegania zakazu palenia w miejscach użyteczności publicznej.

W roku 2020 pracownicy PSSE w Kluczborku przeprowadzili 84 kontrole w obiektach użyteczności publicznej objętych prawnym zakazem palenia. Odsetek miejsc publicznych stosujących ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych stanowi 100 % zakładów skontrolowanych.

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program skierowany jest do młodzieży szkół średnich. Wyjątkowość programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień, opartym o wartości uznawane przez młodych ludzi. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. Nowoczesne podejście do profilaktyki uzależnień, oparte o wartości uznawane przez młodych ludzi spowodowało, iż program ten stał się atrakcyjny dla młodego pokolenia. Sposób realizacji programu jest atrakcyjny dla młodzieży, dla której budowanie szczęśliwych i bliskich relacji osobowych, jest bardzo istotne z punktu widzenia wieku rozwojowego.

W programie wzięło udział 2 szkoły średnie, edukacją objęto 172 uczniów.

Program profilaktyki WZW A, B i C pt. „Podstępne WZW”

Powodem do rozpoczęcia działań edukacyjnych w tym obszarze jest niski poziom wiedzy oraz świadomości społecznej w zakresie infekcji wywołanych przez wirusy zapalenia wątroby typu A, B i C. Adresatami programu są uczniowie szkół średnich (dziewczęta i chłopcy z klas II). Celem programu jest

upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HAV, HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością dot. zachowań zdrowotnych własnych i innych ludzi. To bardzo ważny temat dotyczący profilaktyki zdrowia każdego człowieka.

W roku szkolnym 2019/2020 w programie uczestniczyły 3 szkoły średnie, edukacją objęto 225 uczniów, o programie poinformowano 100 rodziców.

Kampania edukacyjno-informacyjna „Znamie! Znam je?”

Organizatorem kampanii jest Fundacja „Gwiazda Nadziei”. Patronat merytoryczny nad programem objęła Akademia Czerniaka, która jest sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Patronat nad działaniami Akademii objęły Polskie Towarzystwo Dermatologiczne i Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej. Kampania ma na celu upowszechnienie wiedzy na temat czerniaka oraz budowanie właściwych prozdrowotnych postaw młodzieży szkół średnich. Dzięki lekcjom uczniowie nabyli umiejętności rozpoznania czerniaka oraz nauczyli się samobadania skóry, a przede wszystkim poznali czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka i zasady ochrony przed nim. W IV edycji programu uczestniczyły 4 szkoły średnie, edukacją objęto 315 uczniów oraz 204 rodziców.

Wojewódzka kampania zdrowotna "Bezpieczne wakacje"

Celem głównym prowadzonych działań jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach wypoczynku letniego na terenie powiatu kluczborskiego.

W roku 2020 edukacja odbywała się poprzez stronę internetową oraz facebook.

Kampania „Zaszczep się wiedzą”

Jednym z celów kampanii jest przekazywanie wiarygodnych, przystępnych informacji na temat szczepień oraz obiektywne informowanie o szczepieniach w oparciu o najnowszą wiedzę medyczną. W ramach kampanii została przygotowana książeczka edukacyjna pt. "Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana". Dzięki bajce o Niedźwiadku Szczepanie już najmłodszy mogą zrozumieć, jak działają szczepienia oraz dlaczego są ważne dla każdego z nas. W ramach promocji szczepień ochronnych przeczytano fragmenty bajki 50 przedszkolakom.

Profilaktyka grypy

Opracowano i wysłano drogą elektroniczną pisma informacyjne na temat aktualnej sytuacji zachorowań na grypę oraz profilaktyki zakażeń przenoszonych drogą kropelkową do placówek szkolno-wychowawczych w powiecie. Do informacji załączono ulotki na temat odry i grypy oraz film "Grypa".

Profilaktyka raka piersi

Podczas spotkania z okazji Dnia Kobiet przebiegającego pod hasłem "Być kobietą, być kobietą", które odbyło się w Świetlicy Wiejskiej w Lasowicach Wielkich przekazano informacje oraz materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki raka piersi (wykonywania samobadania piersi, mammografii). W spotkaniu uczestniczyło 55 kobiet.

Profilaktyka SARS-CoV-2

W 2020 roku działania informacyjne i edukacyjne prowadzone były głównie w zakresie profilaktyki zakażeń Sars-CoV-2. Przeprowadzono cykl szkoleń, instruktaży, pogadanek dla: pracowników służb medycznych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, przedstawicieli samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, służb i zakładów na terenie powiatu kluczborskiego. Różnymi formami edukacji objęto 688 osób.

IX. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnego i zdrowotnego w nowo realizowanych oraz przebudowywanych obiektach budowlanych poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie w nich odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, a także poprzez zapobieganie pogorszeniu standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych dla osób zamieszkujących i przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Do zakresu działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2020 r. należało w szczególności:

- opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, w tym uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanych dla potrzeb planów zagospodarowania przestrzennego lub możliwości odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- opiniowanie dokumentacji projektowych dot. budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawanie opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym wydawanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzania postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wraz z określaniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko oraz wydawanie opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- przeprowadzanie kontroli budowanych obiektów pod względem zgodności ich wykonywania z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi;
- wyrażanie zgody na odstąpienie od przepisów określających warunki techniczne;
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z zatwierdzonym projektem budowlanym.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia, związane z:

- odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe; uwzględniając prognozowane zanieczyszczenia powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych;
- zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dot. m.in. zagadnień higieny pracy i środowiska) oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne i zdrowotne.

W 2020 r. do zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wpłynęło ogółem 220 wniosków i podań (w 2019 r. - 245).

Realizacja zadań w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2019-2020

Nazwa działania	Liczba spraw 2020	Liczba spraw 2019
Stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art. 56 ustawy Prawo Budowlane, w tym:	23	35
oświadczenia w sprawie zgodności wykonania obiektów z projektem budowlanym	10	21
brak zgłoszenia sprzeciwu lub uwag w postaci tzw. „milczącej zgody”	13	13
zgłoszenie sprzeciwu w sprawie przekazania obiektu do użytkowania	0	1
Stanowiska w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, w tym:	9	16
uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	3	11
uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania	0	1
opinie do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	5	4
opinie do projektów studium uwarunkowań	1	0
Opinie dotyczące oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, w tym:	44	28
opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	43	21
opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	7
Opinie do dokumentacji projektowych, koncepcji itp.	4	11
Opinie wydawanie dla innych spraw, w tym:	3	11
dla potrzeb rejestracji apteki w nadzorze farmaceutycznym	0	0
wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	3	11
Liczba zajętych stanowisk	83	101

Łącznie w 2020 r. przeprowadzono 10 kontroli (w 2019 r. – 22) oględzin obiektów budowlanych przed dopuszczeniem ich do użytkowania. Wystawiono 13 decyzji finansowych (w 2019 r. 33) za czynności wykonane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Przykładem inwestycji opiniowanych pod względem sanitarnym i zdrowotnym były:

- obiekty handlowe i usługowe m.in. lokale gastronomiczne, kioski handlowe,
- obiekty infrastrukturalne/komunalne m.in. przebudowa gazociągu, inwestycje związane z eksploatacją studni do ujęcia wody pitnej, rozbudowa drogi wojewódzkiej,

– farmy fotowoltaiczne w gminach : Wołczyn, Lasowice Wielkie, Byczyna i Kluczbork.

W opiniowanych przez PPIS w Kluczborku projektach budowlanych, w tym dokumentacjach planowanej zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części, nie stwierdzono znacznych naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2020 r. w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania m.in. obiektów magazynowych, usługowych (np. warsztat mechaniki pojazdowej w Kuniowie, myjnia samochodowa w Wołczynie, budynek produkcji meblowo-tapicerskiej w Kluczborku), handlowo-usługowych (fryzjerstwo, fitness, przychodnia lekarska w Kluczborku) produkcyjnych (m.in. przebudowa budynku produkcyjnego drożdży w Wołczynie oraz hala do produkcji spożywczej i budynek produkcyjny z częścią biurowo-socjalną w Kluczborku).

W 2020 r. inwestycje realizowane były zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją projektową – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku nie zgłaszał sprzeciwu w sprawie przystąpienia do użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach wykonywanych działań nie stwierdzono występowania zagrożenia stanu bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu kluczborskiego.

Małgorzata Zabierowska
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku